

കല്യാണസൗഗന്ധികം

(ശീതകൻ തുള്ളൽ)

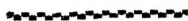

പ്രസാധകൻ,

എ. ഡി. പരമേശ്വരൻപിള്ള ബി. എ.

കല്യാണസൗഹൃദം

(ശീതങ്കൻ തുള്ളൽ)

പ്രസാധകൻ,
എ. പി. പരമേശ്വരൻപിള്ള ബി. എ

ബി. വി. ബുക്കഡിപ്പോ,
തിരുവനന്തപുരം.

മുദ്രണം.

ഭാഷാഭിവാൽനി പ്രസ്സ്,

തിരുവനന്തപുരം.

1107.

കല്യാണസൗഗന്ധികം

ശീതങ്കൻ തുളുൽ.

ഹരിഃ ശ്രീ ഗണപതയെ നമഃ

അവിഷ്ഠനമസ്തു.

കലഗിരിസമനായ കലയാനന്തലവന്റെ
കലമെല്ലാമൊരുവാടെ കൊലചെയ്തൊരുമാകാത്തൻ
കുലങ്ങാതെ കരിവേഷംകലന്നാശു വിരവോടെ
മലമകരപിടിയായി മലമൂട്ടിൽക്കളിക്കുമ്പോൾ
മലർബാണംതറച്ചാശു മലതന്റെ തടംതന്നിൽ
മലനാരിയെഴുന്നള്ളി പലനേരം രമിക്കുമ്പോൾ
ഉലകിന്റെ ശുഭകർമ്മഫലമാശു വരുത്തുവാൻ
അലസാരേ പിറന്നാശുബാലനായിട്ടിരിക്കുന്ന
പരദൈവം ഗണനാഥൻ കലവിയോടടിക്കന്റെ
കലുഷദൂഷണങ്ങളെത്താശു പലനേരം തുണയ്ക്കേണം. ൧൦
കലയേഹം നമസ്കാരം കലയേഹം നമസ്കാരം
കളവാണീ സരസ്വതീ തെളിവോടെ മനക്കാമ്പിൽ
വിളയാടിക്കളിക്കേണം കളങ്കങ്ങളകറ്റേണം
കളികൾക്കുള്ളൊരു വിഷ്ണു കളഞ്ഞെന്നെത്തുണയ്ക്കേണം
ഹരിഹരശിവനയ്യൻ തിരുവടിയടിയന്റെ
മനതാരിൽ പരിഭവമകലുവാൻ തുണയ്ക്കേണം.

വാനോർനദീപുരേ വാണതളിടുന്ന
 ദീനാനുകമ്പിയാം കൃഷ്ണന്തിരുവടി
 ദീനംകളഞ്ഞെന്നെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം -
 മാനദമെന്നിൽ വളരെ വളർത്തണം
 ചെമ്പകനാട്ടിനലങ്കാരഭൂതനാമ
 തമ്പുരാൻ ദേവനാരായണസ്വാമിയും
 കമ്പംകളഞ്ഞെന്നെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം
 കമ്പിടുന്നേനിന്ന നിൻപദാംഭോരുദരം.
 നന്ദികാരണ്യമാം മുന്ദിരേ വാഴുന്ന
 മന്ദാരദാരവാരം ബാലരവിയുടെ
 നന്ദിവരത്തുന്ന കണ്ടുകൾക്കാവിട
 ലിന്ദുധൂഡപ്രിയേ വന്ദേഭഗവതി!
 മന്ദേന്ദരം മമ മന്ദത തീത്തുടൻ
 വന്നിസ്സഭതന്നിലൊന്ന വിചന്തണം.
 കിള്ളിക്കുറിശ്ശിക്കയന്നുള്ള പുരംതന്നിട
 ലുള്ള പരദൈവമുള്ളത്തിൽ വന്നുടൻ
 കള്ളക്കുളുകവേ തള്ളിപ്പറന്നീക്കി
 വെള്ളത്തിരപോലെ തള്ളിപ്പറക്കുന്ന
 വള്ളീസരസ്വതീ വള്ളിദീപ്തങ്ങളും
 പുള്ളിവിസ്തൃമെന്നുള്ള വകകൾക്കൊ-
 ളരേളോളമിങ്ങൊരു കള്ളംവരാതെക-
 ളട്ടുള്ളിൽസദാ തിരുവുള്ളംഭവിക്കണം
 തുള്ളൽക്കളങ്ങളിൽപള്ളികൊള്ളേണമേ.

൨൭

൩൦

൪൦

ഭാഷയായിട്ടു ചമയ്ക്കുന്ന വാക്കുകൾ
 ഭാഷമകന്നു വരുത്തുവാൻ ദുർഘടം
 ശേഷമുള്ള ഓരുകൾ കേട്ടു നമ്മെക്കൊണ്ടു
 ദൃഷ്ടംകെട്ടിച്ചമയ്ക്കാനടുക്കയാൽ,
 ഭാഷനായുള്ളോരെനിക്കു കനക്കവേ
 ദൃഷ്ടമെന്നു മനസ്സിലായ്ക്കുന്നു.

എന്തൊക്കെദിനാലൊന്നും ഫലംവരാ
 വാരില്ല വാക്കിനിന്നെല്ലാവരുമിനി-
 ശ്വരജ്ജവകു മുഷിച്ചിൽതടുങ്ങുമി-
 പ്പോരതപമേറുപ്പറഞ്ഞുതടുങ്ങിയാൽ,
 ആദരാലേങ്കിലും കോരിവിളമ്പിയാൽ
 സവാദില്ലെന്നുവരുമിനി നിണ്ണയം.

൫൦

പഞ്ചസാരപ്പൊടിയേറ്റം ചെലുത്തിയാൽ
 നെഞ്ചകത്തുണ്ടു രുചിയും കുറഞ്ഞുപോം
 ചൊല്ലുന്നകേൾക്കുമിപ്പൊമ്പെന്നറച്ചിട്ടു
 പല്ലതൊട്ടെണ്ണുവാനിപ്പു തടുക്കൊലാ,
 നെല്ലും പണങ്ങളുമുണ്ടെന്നറച്ചിട്ടു
 കല്ലിലും പല്ലിലും തുകിത്തുക്കൊക്കൊലാ
 നല്ലോരു ബുദ്ധിമാന്മാരിക്കുമാസാര-
 മെല്ലാമറിഞ്ഞു നിറഞ്ഞ സഭതന്നി-
 ലുല്ലാസഭോദേ പ്രയോഗിച്ചുകാണുകിൽ
 കല്യാണമല്ലോ കവികൾക്കു സന്തതം
 അംഭോജനാളത്തിലുന്മീലിതം പൊരു-
 ഉൻപതും പത്തുരണ്ടിൽ പെരുകീട്ടു-

൬൦

പഞ്ചാക്ഷരം തടിശാഖാലതാപുഷ്പ-
 സഞ്ചയംതന്നിൽ മറഞ്ഞു നികരുണ
 സന്താനവേദപ്പൊരുളുകൾ വെച്ചിട്ടു
 താമരസാക്ഷരൻ മെത്തേടെതാഴ്ത്തു
 താങ്ങിക്കിടക്കുന്നവനെച്ചമക്കന്ന
 വൻപന്റെ കൊമ്പന്റെ കൊമ്പൊന്നൊടിച്ചോന്റെ
 ജ്യേഷ്ഠനെപ്പേടിച്ചു നാട്ടീണുപോന്നോൻ
 ചാട്ടിന്റെ കൂട്ടിന്റെ കോട്ടത്തിമിപ്പവ-
 ന്ണിപ്പഴുത്തുനോക്കു പുരുഷനെ-
 ന്നുള്ളതെളിവോടു വന്നു തുണയ്ക്കുന്നു.

കല്യാണശീലനാം കാർമുകിൽവണ്ണനെ-
 കല്യാണമഭാവേന വന്ദിച്ചുകൊണ്ടു ഞാൻ
 കല്യാണസൗഗന്ധികാഖ്യം കഥാഭാഗ-
 മുല്ലാസകാമണം ഭാരതസന്തതം.
 ചൊല്ലേറമിക്കാലേശം ചുരുക്കിത്തൊ
 ചൊൽവാൻ തുടങ്ങുന്ന ദേശീകാനുഗ്രഹാൽ;
 കൽഹാരപുഷ്പം ഹരിച്ചോരു ഭീമന്റെ
 കല്യാണവിക്രമം വണ്ണിച്ചു ചൊല്ലുവാൻ
 തെല്ലം മന്ത്രിയാകയില്ല ഞാനെങ്കിലും
 വല്ലഭം കിഞ്ചിൽ കഥിക്കുന്നതേവത്ര;
 നല്ല വിദ്വാന്മാർ പറഞ്ഞു ഫലിപ്പിച്ചു
 നല്ലൊരു കീർത്തിലഭിച്ചു കഥാമൃതം
 കില്ലുകൂടാതെ കഥിപ്പാൻ തുടന്നവൻ
 നല്ല ഭോഷച്ചാരതിനില്ല സംശയം:

എന്നുപറഞ്ഞു പരിഹസിക്കുന്നവ-
 റൊന്നുബോധിക്കണമിന്നു മാലാകരേ!
 മൂന്നു ഭഗീരഥൻ ചാരം പണിപ്പെട്ടു
 മന്ദാകിനീജലം കൊണ്ടുവന്നാദാൽ
 മണിടതെന്നിപ്പരത്തി മഹാരഥൻ
 തന്നെമുമ്പിൽ മരിച്ചു പിതൃക്കളെ
 ഒന്നൊഴിയാതവൻ തപ്പിച്ചു തപ്പിച്ചു
 ധന്വന്തര സ്വപ്നത്തിലാക്കിപോലും റുപൻ
 അജ്ഞാതത്തിൽ മറയ്ക്കട്ടെ മഹാജനം
 മജ്ജനംചെയ്യുന്ന തപ്പുന്നവരെയെന്നും
 ഗർജ്ജനംചെയ്യുന്നവരെല്ലാ മഹിതലേ
 ദർശനം നമ്മെപ്പരിഹസിച്ചുകൊണ്ടും
 അജ്ഞാനമേവേനതന്നെ പരാക്രമം
 വർജ്ജിച്ചു മറ്റൊന്നു വണിക്കയില്ല ഞാൻ.
 എങ്കിലോ പണ്ടു യുധിഷ്ഠിരൻ ഭീമനും
 മകമാർ മരുഭൂമിയും പാഞ്ചാലപുത്രീയും
 മാദ്രീസുതന്മാരിരുവരമവുണ്ണ-
 മദ്രീവനാനേ നടക്കും ദശാന്തരേ:
 ഗന്ധവാഹന്മാൽ സമാഹൃതമായ സേന-
 ഗന്ധികം കണ്ടുടൻ കൈതുകാൽ പാർഷ്വതി
 ഗന്ധവാഹാത്മജൻതന്നോടു ചൊല്ലിനാൾ
 ഗന്ധപീപരൈശ്വരമന്ദസഞ്ചാരിണി
 “കണ്ടാലുമാശ്ചര്യപുഷ്പമെൻ വല്ലഭാ
 കണ്ടാൽ മനോഹരം കാഞ്ചനാഭം ശ്രഭം

പണ്ടുതൊന്നിവണ്ണമുള്ളൊരു വസ്തുവെ-
 കണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടു കാര്യം! ധരിക്കുകയോ
 തുടങ്ങാൻമുഴുവനും തെളിയിപ്പാക്കുന്ന
 വണ്ടികളെല്ലാം മുരണ്ടു കരുമാലം
 പൂണ്ടു വനങ്ങളിൽ പണ്ടുള്ള പുഷ്പങ്ങൾ
 കൊണ്ടുള്ള നദീവം തെളുന്നതല്ലെന്നു
 കണ്ടുവന്നു വ്യവസ്ഥകൊണ്ടു പുറപ്പെട്ട
 മണ്ടിവരുന്നതു കണ്ടിലയോ ഭവാനു?
 കണ്ടിവാർകേശിമാർക്കുണ്ടാം ദുരാഗ്രഹം
 കൊണ്ടല്ലതൊന്നിതുകൊണ്ടുപറയുന്ന
 രണ്ടുഭാവം നിനക്കുണ്ടാകവേണ്ടതോ!
 രണ്ടുനാലെങ്കിലും കൊണ്ടുവന്നീടണം
 ഉണ്ടുകുടിവെങ്കിൽ ചേണ്ടുവോളം മതി:
 കണ്ടിതുംകൂടാതെ മണ്ടിത്തരിച്ചിട്ടു
 കൊണ്ടുവരാനീനക്കണ്ടു പരാക്രമം.
 കണ്ടുകൈലാശങ്ങളും കണ്ടുവൃക്ഷങ്ങളും
 കണ്ടുകുളുട്ടവും കണ്ടാലത്തു ഗദ-
 കൊണ്ടുതകർത്തുനിമിത്തു ഗമിപ്പതിൽ
 വേണ്ടുംബലം നിനക്കുണ്ടെന്നു നിണ്ണയം.
 പണ്ടുതോ! നിങ്കരംകൊണ്ടു ഹിഡിംബന്റെ
 കണ്ഠംപിടിച്ചാശു കണ്ടിച്ചെറിഞ്ഞതും
 ശുണ്ഠിച്ചുവന്നോരു കൃമീരനെബാലം-
 ന്നണ്ടിച്ചുവെന്നല്ല രണ്ടായിത്തന്നും
 കണ്ടുതപമന്യേ ബകനെ വധിച്ചതും
 കണ്ടുകേട്ടുജ്ജീവുരപ്പുണ്ടെന്നിരിക്കുതോ!

൧൨൦

൧൩൦

ഉത്തരാശ്വമുഖംതനിൽ നിന്നൊരൂയും
 ഉത്തമമായൊരു സൗരഭ്യമിങ്ങനെ
 സതപരംവന്നതു സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുകേൾ
 സതപവാതല്ലോ സമീരസനോ! ഭവാനു?
 ഇത്തരം പുഷ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടു മുണ്ടെന്ന
 ചിത്തരംഗത്തിലിരിക്കണ്ടു നിശ്ചയം
 തത്രചെന്നാശു ഹരിക്ക ഭവാനെങ്കിൽ-
 ലത്രനിന്നാശു ഗമിച്ചുപോകരുത്:
 എത്രയും മോഹം നമുക്കുണ്ടതിന്നു നീ
 വാത്രമെന്നുള്ളതും സന്ദേഹമില്ലേനോ!
 പെണ്ണിന്റെ പൊൽകേട്ടു ചാടിപ്പറക്കുട്ട
 പൊണ്ണൻ മഹാഭോഷനയ്യോ! മഹാജ്ഞൻ
 ഖണ്ഡിച്ചുപ്പാൻ വശതയില്ലായ്മയാൽ
 ഭണ്ഡിക്കുമാറായിവന്നു വൃഥാഫലം.
 ഇത്യാദി നമ്മെ ഭുഷിക്കും മഹാലോക-
 രത്യാഗ്രഹംമൂലമെന്നു ശങ്കിച്ചുനീ
 ചിത്തേ വിഷാദിച്ചുനിൽക്കേണ്ട വല്ലഭോ!
 പശ്ചാതില്ലെങ്കിൽ പറഞ്ഞതുമില്ലാത്തു.
 ധർമ്മാദവീവാസിയാകുന്ന രാഘവൻ
 തന്മാനീനീവാക്കുകേട്ടു മോചിക്കുവാൻ
 പൊന്മാനീനെപ്പിടിച്ചാനായ് പ്പറപ്പെട്ടു
 തന്മായകൊണ്ടുഴന്നോടി വാഴുംവിധയ
 വൈദേശികയെക്കുട്ടുകൊണ്ടുപോയിടിനാൻ
 വൈദേശിക വ്യാജസന്യാസി രാവണൻ

൧൪൦

൧൪൦

൧൪൦

വാമാക്ഷിവാക്യം പ്രമാണിക്ക കാരണം
 രാമാദികൾക്കുമബലംപിണഞ്ഞുപോൽ,
 എന്നതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞിതു വല്ലഭാ!
 എന്നുടെ ചൊൽ കേട്ടബലം ഭവിക്കാലാ.
 തന്നുമെല്ലാം വിചാരിച്ചുറച്ചതു മറെ
 നന്നെങ്കിലിങ്ങനെ വേണമെന്നാഗ്രഹം.”

ഭൂപദനന്ദിനിതന്റെ വചനമിങ്ങനെ കേട്ടു
 ഗുപതിമാരുതിഭീമൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടുരചെയ്തു;
 “ചപലസ്രീകളെപ്പേരേല കഥിക്കുന്നതെങ്ങോബാലേ!
 സകലംനിന്നുകൊയും സപദി സംഭവിച്ചീടും
 ശുകവാണീമണേ! നിന്റെ ഹിതമെന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ
 സുകരം മാരുതീക്കിന്നു ധരിക്ക നീ മഹാഭാഗേ!
 ധരണീസ്വർഗ്ഗപാതാളപ്രദേശങ്ങൾ മുഴുവൻ ഞാൻ
 തിരഞ്ഞു കാഞ്ചനപുഷ്പം വിരഞ്ഞുകൊണ്ടുപോരുമ്പോൾ
 സുരന്മാർ ദാനവന്മാരും നരന്മാർ പന്നഗന്മാരും
 ചരന്മാർ ചാരണന്മാരും പരന്മാർ പാത്ഥിവന്മാരും
 കുടുംബം കോപമോടെനേരുത്തടക്കം നേരമേ വാഞ്ഞ-
 ള്ളടക്കം ഞാൻ ഗദകയ്തിലേടക്കും സംഗമേ നല്ല
 മിടക്കും വീര്യശൗത്യങ്ങൾ നടിക്കും കശുലന്മാക്കി- മറ്റും
 ട്ടിടിക്കും കൈകളും കാലുമൊടിക്കും ദേഹമെപ്പേരും
 പൊടിക്കും ഭൂമിയിലുള്ള പൊടിക്കും പാത്രമാക്കും ഞാൻ
 ഇടിക്കും മുഷ്ടികൾകൊണ്ടുപിടിക്കും മർദ്ദനം ചെയ്യും
 മടിക്കും താഡനം ചെയ്യും മുടിക്കും വൈരിവൃന്ദത്തെ
 കടിക്കും പാമ്പിനെപ്പോലെ കടക്കും മന്ദിരംതന്നിൽ

ൻ

കിടക്കും വിത്തും വാരിക്കൊടുക്കും വിത്തുമെല്ലാം
അടക്കും സ്ഥാനമാനങ്ങളടക്കമെന്നിയേ വിശ്വപ-
രമക്കും ഭീമസേനൻഞാൻ നടക്കുമിങ്ങിനെ ചെറു-
മടക്കും മാരുതിക്കില്ല മടവാർമെഴുപിങ്കേ ബാലേ!
വടക്കുഭിക്കിനെ നോക്കിനടക്കും പവ്വതമാശു **മൻ**
കടക്കും നമ്മുടെ മാറ്റും മുക്കും വൈരികളെല്ലാം
കടക്കും കാലഗേഹത്തിൽ കിടക്കും കുളിപാകത്തിൽ
ചൊടുക്കുന്നാശുവിൻകാശും ലഭിച്ചുപോരുവൻ ഭീമൻ.”

ഇതഥംപറഞ്ഞു ഗദയുംവഹിച്ചുകൊ-
ണ്ടുതമാനവുംചെയ്തു ഗന്ധവാമാന്മജൻ
ഉത്തരാശാമുഖം നോക്കിപ്പറച്ചപ്പട്ടു
സുതപരാഹ്ലാസംഭീരുപുരുഷൻ
അഗ്രഭാഗേ രണ്ടു പന്തിനിരക്കുവേ
അഗ്രഹാരംകണ്ടു കൈയ്ക്കും പൂണ്ടുടൻ
നിഗ്രഹാണഗ്രഹാധികൃതചൈരധരാം
വിപുലോകാഗ്രേസരന്മാരെ വന്ദിച്ചു
വിഗ്രഹശക്തനാം വീരൻ വ്യക്തോദരൻ
വ്യഗ്രതാഹീനം നടന്നുതുടങ്ങിനാൻ
ഉഗ്രഭാം കാനനംതന്നിലകമ്പുക
മുൻഗ്രഹശ്രുധീരാകാരപുരുഷൻ
നക്ഷത്രമാറ്റത്തിലെത്തിക്കിളിനൊരു
വൃക്ഷങ്ങരം കണ്ടുടൻ വിസ്തരിച്ചീടിനാൻ
ലക്ഷ്യകോളൂർബുദം ധൂളീപരാർദ്ധവും
ലക്ഷ്മീകരിക്കയില്ലെന്നിത്തുടങ്ങിയാൽ

൨൦൦

താലം താലവും നക്തമാലങ്ങളും
 സാലം രസാലവും ഹിന്താലജാലവും
 അജ്ജനകേസരം നീലംപലാശവും
 സജ്ജരം ഖജ്ജരകാരസ്തരങ്ങളും
 ചുതം പനസവും ചെമ്പികാചെമ്പകം
 മാതുളംഗങ്ങളും മാനദവുന്ദവും
 പുനാഗനാഗപ്രിയാളദ്രുമങ്ങളും
 പിന്നെമ്പകളുടേറും പൂപ്പാതിരികളും
 അശ്വതഥജാലം കപിതഥദ്രുമങ്ങളും
 ശ്വപത്തണലുള്ള പേരാൽ സമുഹവും
 ഇരട്ടിയും തേക്കും തിലകുറ്റുമങ്ങളും
 ചോട്ടിൽപ്പതിക്കും ചുഴലിവൃക്ഷങ്ങളും
 അത്തിയുമിത്തിയും പിന്നെപ്പതത്തിയും
 പൂത്തലഞ്ഞീകൃതമാലജാലങ്ങളും
 മന്ദാരകന്ദകരണ്ഡഷണ്ഡങ്ങളും
 കന്ദരാളങ്ങളും കാട്ടുപുഷ്പങ്ങളും
 തിന്ത്രിണീവൃക്ഷങ്ങളും വംശദ്രുമങ്ങളും
 ചന്തവൃക്ഷങ്ങളും ജംബൂകദംബവും
 ജംബീരവൃക്ഷവും ശിശുദ്രുമങ്ങളും
 തുഞ്ചീലതകളും തംബൂലികുട്ടവും
 തുഞ്ചാനികളുടേറും മല്ലികാവല്ലിയും
 മുഞ്ചവല്ലികളും മാലതീജാലവും
 ഇപ്രകാരം പുഷ്പവല്ലീതൃണങ്ങളാൽ
 തൽപ്രദേശം മഹാമേഘരം വനാന്തരം

൨൧൦

൨൨൦

൨൩൦

ക്കുറവ് പ്രവേശിച്ച ഭീമസേനൻ മുദാ
തൽപ്രദേശംകണ്ടു സന്തുഷ്ടമാനസൻ
എട്ടുദിനങ്ങളും പൊട്ടുമാറുമ്മുത്തി-
ലട്ടമാസോന്മുഖം പൊട്ടിച്ചിരിക്കയും.

പെട്ടെന്നു മാനത്തു മിട്ടും മരാമര-

ശ്രുതങ്ങളിൽ ഗദാപട്ടനംചെയ്തതും,

ചട്ടാരവൃക്ഷങ്ങൾ പൊട്ടിത്തകന്നാത്തു

൨൪൦

മുട്ടിപ്പതിക്കുന്ന കോലാഹലങ്ങളും

ഒട്ടല്ല തങ്ങളിൽ കെട്ടിറ്റുതേണി

കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞാത്തു പൊട്ടുന്ന ഘോഷങ്ങൾ

കേട്ടുപാരം ഭയപ്പെട്ട മൃഗങ്ങളും

തെരൊന്നു മണിഗ്രമിക്കുംപ്രകാരവും,

പെട്ടെന്നൊരു മരം പൊട്ടിപ്പിളന്നാത്തു

മരൊരുവൃക്ഷ പതിക്കുന്നനേരത്തു

മററതുംഖണ്ഡിച്ചു മററതിനേൽ വീണു

മററതും മററതും മററതും ഭസ്മമായ്;

മുറുംമരങ്ങളിൽ ചുറ്റുന്നവള്ളികൾ

൨൪൦

ചുറ്റും ഗദാഘാതമേറുകൻ മൂലങ്ങൾ

അറുമരങ്ങളിൽ ചുറ്റുംവെടിഞ്ഞാത്തു

ചുറ്റുംതകന്നാത്തുമുറും പതീക്കയും,

ഇഴററപ്പുളികളും സിംഹഗജങ്ങളും

ചെറുകിടക്കുന്ന പന്നിത്തടിയരം

ഏറ്റുപറപ്പെട്ടു പാഞ്ഞെടുക്കുംവിധേയ

കാറ്റിനകൻ ഗദാചക്രംതീരിക്കുന്ന

കാറ്റുമാത്രം മെയിലേറോരുനേരത്തു
 വാനറകൾപോലെ പലായനംചെയ്തും,
 അത്യന്തം ശന്ധമാടനവർത്തം
 അത്യന്തചിസ്താർത്ത്യത്തം പരം
 ഉത്തംഗശൃംഗങ്ങൾ നഷ്ടം രാമർഗ്ഗത്തി-
 ലെത്തുന്നതൊട്ടല്ല പത്തുനൂറ്റാണ്ടി-
 കത്തുന്നതീക്കേൾ ജപാലാകലാപത്തി-
 നൊത്തുള്ള രത്ന പുകാശങ്ങളെക്കേ-
 കത്തിക്കൊഴിക്കുന്ന പുഞ്ചോലവാഹിയിൽ
 തത്തിക്കളിക്കുന്ന മത്സ്യനുകൂളം
 പാതാളരസ്സുത്തിനൊക്കും ഗുഹകളിൽ
 ചേതസിമോദാൽ കളിപ്പുവസിക്കുന്ന
 വേതാളപാളിയും കാളിയുംകൂളിയും
 ഭൂതാളിപുതനഃജാലങ്ങളും കപചിൽ;
 പ്രേതാശരബ്രവമയക്ഷഗണങ്ങളും
 ഏതാനുമെല്ലാരു ലക്ഷവുഃകോടിയും
 വാതവേഗങ്ങളാം മാനംകലകളും
 മാതംഗയുഗവും സിംഹഗണങ്ങളും
 വള്ളിപ്പലികൾ വരിതൻപുലികളും
 പുള്ളിപ്പലികൾ കരിമ്പുലിക്കൂട്ടവും
 വള്ളിക്കുടിലകത്തുള്ളിൽ കടന്നങ്ങ
 തുള്ളിക്കളിക്കുന്ന പൂന്തിരൻപേടയ്ക്കും
 കൊള്ളിക്കുടാളും പൊന്നംപ്രയോഗിച്ചു
 കൊല്ലുന്ന കാട്ടാളജാതിയെക്കാണുകയാൽ
 ഉള്ളിൽഭയംപൂണ്ടുമണ്ടും മൃഗങ്ങളെ

൨൬൦

൨൭൦

൨൮൦

തായെത്തിലെത്തിപ്പിടിച്ചു കടുങ്ങുന്ന
 വായിലാക്കിക്കൊണ്ടു പാഞ്ഞുപോകും കടു-
 വായുംപുലികളും ചെന്നുവലകളിൽ
 ചാടിക്കിടന്നുഴന്നീടുന്ന നേരത്തു
 പാടേമുടിപ്പാനൊരുവെട്ടറച്ചുടൻ
 കാടിവന്നീടുന്നവേടൻ കണക്കൊണ്ടു
 പാടനംചെയ്തു വധിക്കുംപ്രകാരവും
 പേടിശ്ശാളിക്കുന്ന ചെന്നുലിക്കൂട്ടങ്ങൾ -
 ഭോടെ കലമ്പുവാനായ് വന്നടുത്തിടും
 എട്ടടിമാനീനെപ്പെട്ടെന്നു കന്തത്തി-
 ലിട്ടുകളിപ്പിച്ചു കാട്ടാളരാജന്റെ
 ചട്ടറവിക്രമംകൊണ്ടു പുകഴ്ത്തുന്ന
 കാട്ടാളരാജനും കൂട്ടരുമാക്കവേ
 വേട്ടയ്ക്കുകോപ്പുകൾ കൂട്ടിപ്പറപ്പട്ട
 കാട്ടിൽപ്പരന്നതും കണ്ടുവുകോരേൻ.
 ചെന്നിപ്പുതാടിയും മീശയുക്കേശവും
 വമ്പിച്ചകൈകളിൽ വില്പാരങ്ങളും
 ചെന്നുതന്നിപ്പുകണമേ നേരങ്ങളേ -
 മമ്പിളിപോലെ വളഞ്ഞുള്ള പല്ലുകൾ
 അഞ്ചുനവർത്തംപോലെ ശരീരവും
 ഗുണ്ടാഫലംകൊണ്ടു കോളുളള മാലകൾ
 കഞ്ചരമാരുടെ കംഭരതങ്ങളെ
 ഭഞ്ജനംചെയ്തങ്ങതിൽപ്പെട്ട മുത്തുകൾ
 അഞ്ചുനാ കത്തിത്തുള്ളുകോൽക്കുടനെ
 സഞ്ചാരമായുള്ള മാലാകലാപവും

൨൯൦

൩൦൦

മഞ്ഞക്കുരിശും മായൂരപിണ്ടരവും
മഞ്ചാടിമാലയും താരിൽപ്പലകരും
ഉച്ചത്തിലുള്ളൊരു കണ്ണനാദങ്ങളും
ഒരുച്ചത്തിലുള്ളൊരു വീര്യഭാവങ്ങളും
കുപ്പുകെട്ടിച്ചില തൊങ്ങലുംപാലും-
മിട്ടുതൃന്തലോഷമാം വേഷം ഭയങ്കരം.

൩൧൦

കണ്ണേതരംനല്ല നായാട്ടനായ്ക്കുടെ
കണ്ണേലണലണ സംഘോഷശ്രംഖല-
കൊണ്ടുമുക്കിപ്പിടിച്ചു പിൻഭാഗത്തു
മണ്ടിപ്പുകൊണ്ടു നടക്കുന്നിതുവിചർ.
ബാലപാകരയ്ക്കുന്ന വമ്പനം നല്ലക-
റമ്പൻ വെളമ്പനം മണ്ടനംനീളനം
ചാത്തനംകുഞ്ഞനം പാണ്ടൻപറഞ്ഞനം

൩൨൦

ചാടിമുക്കത്തുകടിക്കുന്ന പെള്ളുവും
കുക്കടത്തെപ്പിടിപ്പീടുന്ന കക്കനും
ഓഷ്കരംമുഷ്കരനാം മുറിവാലനും
കൈക്കെട്ടിച്ചുടൻ ബബ്ബരതേ എന്നൊരു
ശബ്ദമക്കാടകഞ്ഞാക്കെപ്പറന്നതേ.
വാട്ടംവെടിഞ്ഞ നായാട്ടിനടക്കുന്ന
കാട്ടാളർതമ്മിൽ വിളിച്ചുപറകയും
കുട്ടിക്കെച്ചാടിയത്തോട്ടൂടെ ഓടിവാ
കൂട്ടുവീല്ലമ്പുകരനോക്കുകോപനിയെ
മാഹമാ! ഞാനെയ്യപനിയെന്നും ചിലർ
പൂപൂപൂ! നീയല്ലഞാനെയ്യതാണെന്നും
മാഹമാ! ഹുഹുഹു! എന്നുടൻതങ്ങളിൽ

൩൩൦

ഭീമമന്ത്രയന്ത കലശലെന്നേവേണ്ടി
 ഭീമൻവലിയ ഗദയുമെടുത്തുടൻ
 ഭീമപരാക്രമീ കാനനാനേതുമോ;
 “പന്നിത്തടിയനെൻ കുൻമുഖിൽ വന്നെങ്കി-

ലന്നേരമെൻറമിടുകകാണാമേയോ
 ഒന്നിച്ചൊരൻപതുപന്നിത്തടിയനെ-
 ക്കൊന്നീടുവാൻ മടിയില്ല നമുക്കേയോ!

വേട്ടയ്ക്കുനല്ല മിടുകുള്ളനമ്മുടെ
 ജ്യേഷ്ഠൻറവക്കാണമിക്കാലമുർദ്ധായായ്
 കേട്ടീലയോ നിങ്ങളിന്നെൻറ ചങ്കിതാതി
 കെട്ടിയ പെണ്ണിനെച്ചെന്നവൻ തൊടുപോൽ

൩൪൦

കൂട്ടത്തിലുള്ള വർകൂടി നിരൂപിച്ചു
 ജ്യേഷ്ഠനെക്കുറ്റിപ്പറത്തിറക്കീടിനാൻ,
 ചാട്ടംപിഴച്ച കുരങ്ങിനെപ്പോലവൻ
 കൂട്ടംപിരിഞ്ഞെങ്ങു പോയെന്നറിഞ്ഞീലാ
 എന്തെങ്കിലും കാട്ടുജന്തുക്കളെക്കൊന്നു
 തന്തയ്ക്കുതിന്മാൻകൊടുക്കുന്ന നമ്മുടെ
 കുന്തംമുറിഞ്ഞുപോയെന്നതു കാരണ-

൩൪൧

മെന്തിനിയേണ്ടെന്നറിഞ്ഞീലിന്നുങ്ങൾ!
 മാനിനെക്കൊല്ലുവാൻപോലുമൊരായുധം
 ഞാനിനിക്കുണ്ടീല കള്ളമല്ലേതുമേ
 മാനിച്ചു നിങ്ങൾ വേട്ടയ്ക്കുപോകുന്നതും
 ഞാനിങ്ങനെ കണ്ടിരിക്കുമാറായിതു;
 കൈകളും വീശിപ്പറപ്പെടുക്കുന്നതുതാൻ?
 അയ്യോ! ചുമടൊടുപ്പാനല്ലപോകുന്നു

മെത്രോടു നേരിട്ടുകൂന്ന വൻപുലി
 കയ്യോങ്ങിയാലുങ്ങ മാറുമോ വേദരേ?
 നോക്കെടാ വേദരേ! നീയുമെന്തിങ്ങനെ
 തോക്കെടാതെ പുറപ്പെട്ടു നായാട്ടിനു
 തോക്കുംപണയത്തിലാക്കിയാനമ്മാവ -
 നോക്കുമ്പൊളീവകക്കാക്കുമില്ലായുധം
 കള്ളും കുറപ്പുംകൊതിച്ചവൻ തൻകയ്യി-
 ലുള്ളതെല്ലാം വകയാക്കി പതുക്കുവേ
 ഭേദംപറഞ്ഞു നടന്നെപ്പൊഴും കടം
 കൊള്ളുന്നുപോലെതു ചെയ്യാമിണങ്ങരേ!
 തള്ളയ്ക്കുമങ്ങിവൻ പിള്ളയ്ക്കുമങ്ങിവൻ
 പള്ളയ്ക്കരികുഞ്ഞിപോലുമില്ലാതെയായ്
 കായ്ക്കുന്നിതിനു ചെള്ളംകുടിപ്പുങ്ങിനെ
 ചാകാതെകണ്ടു പൊറുക്കുന്നു ഞങ്ങളും;
 ആകാത്തനാളിൽപിറന്ന നാം കാശിക്ക
 പോകാത്തതല്ലയോ കഷ്ടമെന്തവേദരേ?"
 മറ്റൊരുവേദൻ പറഞ്ഞാനതുതന്റെ
 കുറമല്ലേതുമേ കേട്ടുകൊണ്ടിടുക
 കൊറ്റിനില്ലാത്തവൻകൊപ്പമോഹിക്കുമോ?
 വറ്റിനില്ലാത്തവൻ പാൽകുടിപ്പിടുമോ?
 വീട്ടിലുണ്ടെങ്കിൽ വിരുന്നുചോറുംകിട്ടു -
 മുട്ടിലുംകീട്ടാ ദരിദ്രനെന്നോക്കണം;
 കാട്ടിൽകിടന്നുപൊറുക്കുന്ന നമ്മളും
 വീട്ടിലിരുന്നു നടക്കുന്നതേ ഗുണം;

൩൬൦

൩൭൦

൩൮൦

നെല്ലും പണങ്ങളും നല്ല ഗൃഹങ്ങളും
 തെല്ലുംകറവില്ല നാടുവാണീടിനാൽ
 കല്ലുംമരങ്ങളും പല്ലും പഴുക്കളും-
 മല്ലാതെയില്ലെടോ കാടുവാണീടിനാൽ
 കൊല്ലം മൃഗങ്ങളെ വായിപ്പിറന്നാ-
 മെല്ലാവരും വളരുന്നതു വിന്യായം!
 ചൊല്ലുന്നതപ്പൊഴേ കേൾക്കാത്ത ഭൃത്യരെ
 തല്ലുന്ന കാര്യക്കാരനെപ്പേടിച്ചു
 കല്ലുപേറിത്തലക്കുത്തും പിടിപെട്ടു
 ചെല്ലുന്നനേരത്തു കാട്ടാളമന്നവൻ
 നല്ലൊരുവാക്കു പറകയില്ലെന്നല്ല
 വല്ലാത്ത വല്ലാത്തുണ്ടാക്കുമപ്പൊഴേ
 കൊള്ളിവാക്കല്ലാതെ ചൊൽകയുമില്ലവൻ
 കൊള്ളാമിതിപ്പരമുണ്ടൊരു സങ്കടം
 ഉള്ളിയും മഞ്ഞളും പൂശിച്ചമഞ്ഞങ്ങ
 വള്ളിക്കുടിലകത്തുള്ളിൽ കിടക്കുന്ന
 കാട്ടാളനാരി കല്പിക്കുന്ന കല്പന
 കേട്ടെന്നിയേ ചോരകിട്ടാ നമുക്കെടോ!
 ചേട്ടകൾക്കൊട്ടം വെടിപ്പില്ലവരുടെ.
 കൂട്ടത്തിലൊന്നില്ല നന്നെന്നു ചൊല്ലുവാൻ
 കാട്ടാളനാരിയെക്കണ്ടാൽ കുളിക്കണം
 കേട്ടാൽക്കലമ്പുമേ വേടക്കു തമ്പുരാൻ
 വേട്ടാളുടെ ശീലമായവക്കും വരും
 വേട്ടാളരെപ്പോലെ തൻനിറമാക്കുവാൻ

൩൯൦

൪൦൦

പ്രവൃ

കാട്ടാളരെപ്പോലെ മററാരുമില്ലെന്ന
കേട്ടാളുകൾക്കൊക്കെ ബോധംവരും ഭ്രമം
അച്ചിക്കു ദാസ്യപ്രവൃത്തിചെയ്യുന്നവൻ
കൊച്ചിക്കുപോയങ്ങു തൊപ്പിയിട്ടിടണം
ഉച്ചയ്ക്കു മന്തിക്കുമത്രമാത്രം കഞ്ഞി
വെച്ചുകുടിച്ചു പൊറുത്തുകൊള്ളാമിനി
പച്ചമാംസത്തിന്നുതന്നെ വളൻവൻ
മെച്ചമേറുമുള്ളിജ്ജേരി കൊതിക്കുമോ;
പച്ചടിച്ചാറും പരിപ്പും പണിപ്പെട്ടു
വച്ചചമച്ചൊരു ചക്കപ്രഥമനം
പഞ്ചസാരപ്പൊടി പാചും തുളങ്ങളും
പഞ്ചമുതം നല്ല ശക്കരപ്പായസം
ഇഞ്ചിനാരങ്ങാക്കറികളുമെന്നിവ
കിഞ്ചിൽക്കൊതിക്കുമോ മാംസം ഭുജിപ്പവൻ;
മാംസത്തിലെത്തി പ്രഥമൻ കുടിക്കുന്ന
ഭൂസുരന്മാരെജ്ജയിക്കുമൊരുവക
മാംസത്തിലാഗ്രഹമുള്ള പരിഷ്കൃത
മാംസത്തിലന്നമില്ലെങ്കിലും കിംഫലം?
പന്നിയിറച്ചിക്കു തുല്യമായിട്ടു-
റെറാന്നില്ല മാംസത്തിലെന്ന് ബോധിക്കണം
എന്നിങ്ങനെ പരാധീനംപറഞ്ഞങ്ങു
നിന്നീടിനാലങ്ങുചെണ്ടകൊട്ടും സഖേ!
ഒന്നിച്ചു നായാട്ടിനായിപ്പുറപ്പെട്ടു
ചെന്നങ്ങു കാട്ടിൽക്കരേറിക്കണകൊണ്ടു

൪൧൦

൪൨൦

എൻ

രണ്ടാം

പണിത്തടിയരെക്കൊന്നു കുറവുക-
 ള്ളൊന്നുംകുറയാതെ കൊണ്ടുപന്നു കണ്ടിച്ചു
 നന്നായിവെച്ചു ഭൂജിച്ചുകൊണ്ടീടുവാൻ
 വന്നാലുപേക്ഷിക്കുന്നല്ലിണങ്ങരേ!
 എന്നിങ്ങനെ വാക്കുലോഷിച്ചു കാണുന്നേ
 ചെന്നു നിറഞ്ഞിതു കാട്ടാളപ്പുരുവും
 ഇത്തരം വേദരും നായാട്ടുവുരുവും-
 മെത്തിനിറഞ്ഞൊരു ഘോഷം വന്നാത്തരേ.

കുംഭികളുടെ കത്തേടങ്ങളിലമ്പുകളുമ്പതുലക്ഷം
 ജംഭിതമവനചരരനവധിയമ്പൊടു ഭീമസമക്ഷം
 മാരികളൊടു സദശമെടുത്തു തകർത്തുതിമിർത്തുടങ്ങി
 മാരുതനുടെ സുതനതുകണ്ടു രസിച്ചുതുടങ്ങി
 ആനകൾമറിമാനുകളൊരുവകപന്നികളെ-

[നിവയെല്ലാം

കാണുന്നഭവിക്കരടികലം ബഹുമാന്യന്മാരുടെപടലം
 മാനസഭയമധികമിയന്നു നടന്നുതുടങ്ങി
 മാനമൊടേ സിംഹംകടുവാ കലപുലികലബലമഖിലം
 വലയിൽചിലർ ചാടിവലഞ്ഞഥ പലവക പുലി

[പന്നികളും

തലയിൽചിലർ തച്ചുതറച്ചുവിറച്ചുതിരിച്ചുതുടങ്ങി
 കലഹിച്ചഥ ഝടിതിയടുത്തുകടിച്ചുപൊളിച്ചുതുടങ്ങി
 കലമാനകൾപിടികളുവേവിട്ടോടിയൊളിച്ചുതുടങ്ങി
 പോത്തുകൾവന്നൊരുവകവനഭൂവിക്രന്തൊരു

[കൊമ്പിന്മീതേ രണ്ടാം

കോത്തടനേടയിതിനടന്നതുപാത്തുയെപ്പൊരുവൻ
 വീത്തുവിയത്തോടിച്ചെന്നൊരുക്കണ്ടകിണറിൽച്ചാടി
 പേത്തുമരിക്കാതെ മരിച്ചതനിച്ചുപെരുത്തൊരു

[ഭോഷൻ

വടുവായൊരനായർപതുക്കെപ്പടയിലൊളിച്ചോടി-

[ച്ചെന്നഥ

കടുവായിൻവായിൽപുക്കുകുണ്ടൊരുക്കുന്തൊരു
 കടുതാകിനകോപംപൂണ്ടഥ മീശത്തൊരുവിച്ചുടനേ
 വിടുഭോഷൻപാഞ്ഞുതിരിച്ചിതുതന്നുടെ ഭവനംനോക്കി
 വരിയൻപുലിവലയിൽപെട്ടഥവലയുന്നതുകണ്ടുടനേ
 പരിചൊടുനിജപെൺപുലിചെന്നു കടിച്ചു

[പൊളിച്ചിതു വലയും

വലയുംകെട്ടിപ്പാർന്നവരുടെതലയുംകൊണ്ടതിവേഗം
 മലയുടെതാഴ്വരയിൽപുക്കിതുപെൺപുലി

[വൻപുലിയോടും

ഇടിരവമിയുംപടി ചടചടവെടിയും
 അടവിയിലിടതിങ്ങിന കിടുകിട നടുയും

പടുതരവടികൊണ്ടുടനടവുകുളിടചേർന്നൊരു

[തടവുകൾ വടിയും

തരക്കളിൽമുഗളൂട്ടങ്ങളുടെപലതരമോട്ടങ്ങളുവരുടെ

[ചാട്ടങ്ങളൊരുവക

കേട്ടാൽപൊറുക്കുതൊരുവകൂട്ടങ്ങളുടെ പല

[വിളയാട്ടം

ഉലകകളെട്ടുപടുതരമി ഹത്തെട്ടുപടിപടഹ്മിരട്ടം
 ഇത്തരമതിഭീഷണമാകിന ഘോഷം
 സതപരമതുകണ്ടുരസി ശ്ചുതിതോഷാൽ
 ഉഭതമതിയാകിന മാരുതപുത്രൻ
 ഉത്തമഗിരികേരിനടന്നു പവിത്രൻ. ര്ദൈ

കായാംപൂമലക്ഷ്മിളിലായാസം വളർന്നു
 കായാ! കാർമുകിൽ വണ്ണമായാമാനഷകൃഷ്ണാ!
 പായാസ്സ പമനിശംപാപ്ലായസപ്രിയഗോപ!
 ജായാപുത്രമിത്രങ്ങളായ സാഗരംനോക്കി-
 പ്ലായാതെമനക്കാരേവ പോയാലും, മുദാഗംഗാ-
 തോയത്തിൽ കളിച്ചാലും, മായകരകുറച്ചാലും
 കായാദികളിൽ സ്നേഹിച്ചായാസം വരുത്താതെ
 തോയജനയനന്റെ കായത്തെ സ്മരിച്ചാലും,
 ആമെങ്കിൽ മുകുന്ദന്റെ നാമങ്ങൾ ജപിച്ചാലും,
 നാമെന്നുള്ളൊരുഭാവം മാമകം യോഗ്യമല്ലേ ര്വര
 കാമിനീമണിമാരെക്കാമിച്ചു വലയാതെ
 സ്വാമിതൻ പാദാംഭോജം സാമോദം ഭജിച്ചാലും!
 ഭീമന്റെ കഥാശേഷം ശ്രീമൻകേട്ടുകൊണ്ടാലും
 ധീമാന്മാർക്കുതുമ്പം ക്ഷേമം സംഭവിച്ചീടും.

കല്പംമരങ്ങളും തല്ലിത്തകത്തുകൊ-
 ണ്ടല്ലാസമോടങ്ങു ചെല്ലുന്നനേരത്തു
 വല്ലീഗൃഹങ്ങളിൽ സല്ലീലയാടുന്ന
 നല്ലോരു ഗന്ധവ്മല്ലാക്ഷിമാരുടെ
 സല്ലാപസാരസ്വ ഹല്ലോഹലങ്ങളാൽ

കല്ലോലവിഭ്രമംവെല്ലുന്ന കൺമുന-
 തെല്ലിന്റെറഭംഗിയും ചില്ലിവില്ലാട്ടവും
 മുല്ലായുധൻ തഴയ്ക്കല്ലൽനൽകുന്ന
 ധമ്മില്ലവും ചന്ദ്രനെവെല്ലും മുഖാബ്ജവും
 മല്ലികാമൊട്ടിനെത്തല്ലിയോടിക്കുന്ന
 പല്ലിന്റെ ശോഭയും നല്ലോരധരവും
 ജംഭാരിതന്നുടെ കുങ്കുമപ്രവരന്റെ
 കുങ്കുമത്തടത്തിന്റെ ഡംഭംകറയ്ക്കുന്ന
 സംഭോഗനൽകുചകുങ്കുമങ്ങളെക്കൊണ്ടു
 സംഭാവന ചെയ്തു ഗംഭീരനായുള്ള
 ജംഭാരിപുത്രന്റെ മുഖിൽപിറന്നവൻ
 വമ്പൻവുകോദരൻ കവിട്ടനോക്കിനാൻ
 പന്തണിക്കൊങ്കമാർ പന്തി നിരക്കവേ
 പന്തടിക്കുന്നതും ചിത്തുപാടുന്നതും
 അന്തികേ കണ്ടൊരു കന്തീകുമാരകൻ
 സത്തുഷ്ടനായ്നിന്ന തെല്ലനേരം മുദാ
 പന്നഗസ്രീകളുമ്പ്പരസ്രീകളും
 പിന്നെസ്സരസ്രീസമൂഹവും കുത്രചിൽ;
 വിദ്യാധരികളുമന്യത്ര കുത്രചിൽ;
 സിദ്ധനാരികളും ചാരണസ്രീകളും
 വീണാപ്രയോഗങ്ങൾ വേണനാളങ്ങളും
 ചേണാൻ ഗീതഗാനങ്ങളും കുത്രചിൽ;
 ചെമ്പട തോടി വരാടികളിത്തര-
 മമ്പോടനേകം പ്രയോഗങ്ങളിങ്ങനെ

൪൯൦

൫൦൦

൫൧൦

പാട്ടുകളികളും പവ്താന്തേ മുദാ
 കേട്ടും വിലോകനംചെയ്തും ഗമിക്കുന്ന
 ഭീമസേനൻ ഗന്ധമാദനാധിത്യകാ
 ഭൂമിതന്നിൽത്തദാ നോഷ്ഠദശാന്തരേ
 ശ്യാമളംനല്ല കദളീമഹാവനം
 കോമളശ്രീപൂണ്ണമാശ്രുകളീടിനാൻ;
 രാമദാസൻ മഹാവീരൻ കപീശ്വരൻ
 ശ്രീമഹാദേവന്റെ ഐജേന ജാതനാം
 ശ്രീഹന്തമാൻമുദാ വാണരുളീടുന്ന
 ശ്രീമഹാപുണ്യപ്രദേശം മനോഹരം.
 പച്ചക്കുളിക്കുലകൾക്കിടയ്ക്കിടെ
 മെച്ചത്തിൽനന്നായ് പഴുത്ത പഴങ്ങളും
 ഉച്ചത്തിലങ്ങനെ കണ്ടാൽ പവിഴവും
 പച്ചരതക്കല്ലുമൊന്നിച്ചുകോത്തുള്ള
 മാലകൾകൊണ്ടു വിതാനിച്ച ദിക്കെന്നു
 മാലോകരൊക്കെയും ശങ്കിക്കുമാറുള്ള
 ലീലാവിലാസേന നിൽക്കുന്നു വാഴകൾ
 നാലുഭാഗങ്ങളിൽത്തിങ്ങിവിങ്ങിത്തദാ
 ബാലാനിലൻവന്നു തട്ടുന്നനേരത്തു
 കോലാഹലം നൃത്തമാടും ദലങ്ങളും
 ആലോകനംചെയ്തു വിസ്മയിച്ചീടിനാൻ
 കാലാത്മജാനുജൻ വീരൻ വൃകോദരൻ;

൭൨൦

൭൩൦

താഴത്തുഭാഗത്തു വീണുകിടക്കുന്ന
വാഴപ്പഴംകൊണ്ടു മൂടി മഹീതലം
പാഴുററ പട്ടു വിരിച്ചു കണക്കിനെ
വാഴയ്ക്കു പുറം പ്രകാശമുണ്ടെപ്പൊഴും
വാവലും കാക്കയും പച്ചക്കിളികളും
പ്രാവം പരുന്തും പറന്നു നടക്കുന്ന
പക്ഷികൾ വന്നിപ്പഴുത്തപഴങ്ങളെ
ഭക്ഷിക്കുമാറില്ല പേടികൊണ്ടാരുമേ
രക്ഷിച്ചുപോരുന്നതാരിവനെന്നു
സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിത്തുടങ്ങി വുകോദരൻ.

൫൪൦

അതുകണ്ടു ഫന്തമാനമതുലം പ്രീതികൈക്കൊണ്ടു
മതിമാൻ മാരുതിതന്റെ മതികൊണ്ടു നിരൂപിച്ചു
“മതിമുഖിമണിതന്റെ മതിമോദം വളർത്തുവാൻ
അതിവീരനിവൻ ഭീമനതിവേഗം ഗമിക്കുന്നു;
മനുജന്താനിവനെന്റെയനുജൻ മാരുതപുത്രൻ ൫൪൦
ദനുജന്മാക്കൊരു കാലൻ മനുജാതൻ ക്ഷിതിതന്നിൽ
മരുത്തിനുപിറന്നോരു കരുത്തുള്ള സഹജന്റെ
കരുത്തിന്റെ ബലമിന്നു തരത്തിലങ്ങുവിയേണം,
അടുത്താശു ഗമിക്കാതെ തടുത്തുനിത്തുവാൻ കിഞ്ചിൽ
പടുതപത്തെ ശമിപ്പിച്ചാൽ കൊടുക്കാം മാഗ്ഗവും
[പിന്നെ”

മനംകൊണ്ടിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചുനങ്ങാതങ്ങൊരു മുത്ത-
കരങ്ങിന്റെ വടിവായിച്ചമഞ്ഞു കൈകളുംകാലും
കുഴഞ്ഞുവാലുമക്കാലും മെലിഞ്ഞ കൈകളെക്കൊണ്ടു

ഓരിഞ്ഞു രോമമപ്പേരുക്കൊഴിഞ്ഞു മേനിയുംചുക്കി-
ച്ചുളിഞ്ഞു കണ്ണിനു കാഴ്ച കുറഞ്ഞു പീളയുംവന്നു ഒന്നു
നിറഞ്ഞുതാൻ വഴിയിൽചെന്നൊച്ച നേത്രവുചിമ്മി-
ശ്ശയിച്ചു മൂന്നലോകങ്ങൾജയിച്ചുള്ള മഹാവീരൻ.

തുമ്പിക്കരംകൊണ്ടുമുമ്പിൽ പലപല
വമ്പിച്ചവന്മരക്കൊമ്പുപിടിച്ചൊടി-
ച്ചമ്പോടടുക്കുന്ന വമ്പൻകലയാന-
ക്കൊമ്പന്റെ കൂത്തുള്ള കൊമ്പുരണ്ടുപിടി-
ച്ചൻപതുചുറ്റുകളിമ്പുകലന്നാശു
മുമ്പിൽകളിപ്പിച്ച വൻപൻ വുകോദരൻ
കാടന്തകത്തുകൊണ്ടോടുംമുഗങ്ങളെ-
ച്ചാടിക്കുടിച്ചിഴച്ചോടിയടുക്കുന്ന
കണ്ഠീരവങ്ങളെകണ്ഠേ കണകൊണ്ടു
കണ്ഠേതരംകോത്തു മണ്ടിച്ചുമങ്ങിനെ
കെല്ലോടനല്ല കദളീവനം തന്നി-
ലുറപ്പുക്കുവേഗം നടന്നുതുടങ്ങിനാൻ;
ഉന്നതനാകുന്ന ഭീമസേനൻതന്റെ
പലതിതന്നിൽ മുടക്കിക്കിടക്കുന്ന
വൃദ്ധനായോരു വലീമുഖനെക്കണ്ടു
ശ്രദ്ധനായിപ്പറഞ്ഞീടിനാനഞ്ജസാ;
“നോക്കെടാ നമ്മുടെ മാഗ്നേകിടക്കുന്ന
മക്കടാ! നീയങ്ങുമാറിക്കിടാ ശരാ!

൫൭൦

൫൮൦

ഭർമ്മസ്ഥാനത്തുവന്നു ശയിപ്പാൻ നി-
 നക്കൊത്തോണുവാണെന്നൊരു സാഗതി
 നാട്ടിൽ പ്രഭുക്കളെക്കണ്ടാലറിയാത്ത
 കാട്ടിൽ കിടക്കുന്ന മുളിക്കരങ്ങനീ;
 ഒട്ടംവകതിരിവില്ലാത്ത വല്ലാത്ത
 കൂട്ടത്തിൽ വന്നുപിറന്നു വളന്നുനീ
 ചാട്ടത്തിൽ പിന്നവിഴച്ചുപോയോനിന്റെ
 കൂട്ടത്തിൽ മറന്നുവെച്ചുവെക്കുന്നതെന്തെന്തോ?
 പെട്ടെന്നുഴന്നുപോകാത്തുപോയതു
 പെട്ടിട്ടുവെന്നു ധരിക്കു നീ വാനരാ!
 ഇതരം ഭീമന്റെ ദുഷ്ടാചാര്യനേകേട്ടു
 വൃദ്ധൻ ചിരിച്ചുപറഞ്ഞു പതുക്കേവേ:
 ഏറ്റവുംകയ്ക്കു പറയുന്നതെന്തു നീ!
 ഏറ്റവുമൊന്നിനിക്കേതു മെളുതല്ല.
 മറന്നുവെച്ചുമായ് പൊയ്ക്കൊള്ളണേ ഭവാൻ
 കുറമില്ലിക്കരങ്ങുവെക്കുന്നതോ!
 കണ്ണുതിരിയാ ശരീരം വിറയ്ക്കുന്നു
 ഭണ്ഡംപലതുണ്ടു പൊയ്ക്കൊള്ളു കണ്ടുകൊൾ?
 കയ്യിനം കാലിനം ശക്തിയില്ലാതെയായ്
 മെയ്യും തളരുന്നു പൊയ്ക്കൊള്ളു മാനുഷാ!
 അയ്യോ! പരമാത്മമേതു ഗ്രഹിയാതെ
 നീയെന്നുശാസ്ത്രം തുടങ്ങുന്നപുരുഷ!
 വാരംവലഞ്ഞു കിടക്കുന്നവർകളോ-
 ളായമീവണ്ണ കലമ്പുമാറില്ലേയോ!

ഒൻ

നൂറ

നേർവഴിവിട്ടു രണ്ടുചുവടക്കോട്ടു
 മാറിയാലെത്തുവെച്ചു നിനക്കെടോ!”
 മാരുതിവൃദ്ധന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടു
 മാരുതിഭീമൻ കയത്തുചൊല്ലിനിന്നാൻ
 “ആരെന്നറിഞ്ഞു പറഞ്ഞു നീ വാനരാ
 പാരം മുഴുക്കുന്നു ധിക്കാരസാഹസം
 പൂരുഷവംശത്തിൽ പിറന്നു വളർന്നൊരു
 പുരുഷശ്വേത്യൻ വുകോദരനെെന്നൊരു
 വീരനെക്കേട്ടറിവില്ലേ നിനക്കെടോ?
 ധീരനാമദ്ദേഹമിദ്ദേഹമോക്കു നീ
 നേരായമാർഗ്ഗം വെടിഞ്ഞുനടക്കയി-
 ല്ലാരോടമിജനം തോൽക്കുമില്ലേടോ!
 മാറിനില്ക്കുന്നപറയുന്ന മുഖംന്റെ
 മാറിൽപ്പതിക്കും ഗദാഗ്രാമണോക്കുണം
 എറപ്പായാതെഴുന്നേറ്റു ഭൂതത്തു
 മാറിക്കിടക്കുനീ മക്കളൊക്കെ!
 സജ്ജനാചാരം പിടിപെടാതുള്ളൊരു
 ഭജനം നമ്മെ ഭൂഷിപ്പാനൊരുവെട്ടു
 ലജ്ജകൂടാതെ വഴിമുടക്കീടിനാ-
 ലജ്ജനശ്വേത്യൻ സഹിക്കയില്ലേതുമേ;
 ധർമ്മപ്രകാരം ഗ്രഹിയാത്ത നിന്നോടു
 ധർമ്മപരവാൻ നമുക്കെന്തു സംഗതി?
 ധർമ്മപുത്രാനുജൻ ധർമ്മം വെടിഞ്ഞൊരു
 കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്തുകയില്ലെന്നു ബോധിക്കണം.”

നാമം

നാമം

എന്നുള്ള വാക്കുകൾ കേട്ടു ചിരിച്ചുകൊ-
 ള്ളൊന്നരുൾ ചെയ്തു ഹന്തമാനമിങ്ങനെ:
 “നന്നെടോ! ഭീമാ, നയജ്ഞൻ ഭവാനിന്നു
 ചൊന്നവാക്കെല്ലാം കണക്കിന്നുകൂട്ടുമോ?
 ധർമ്മജൻ മുമ്പായധാർമികന്മാർ നിങ്ങൾ
 ധർമ്മല്ലാതൊന്നും ചെയ്യുകയില്ലയോ?
 ചാഞ്ചാലിയെന്നൊരു പെണ്ണിനെക്കണ്ടിട്ടു
 പഞ്ചബാണാത്തി പിടിപെട്ടു ഹോ നിങ്ങൾ-
 ഉഞ്ചുപേരുംചെന്നു കൈയ്ക്കു പിടിച്ചുകൊ-
 ണ്ടഞ്ചൊതെ വേളികഴിച്ചെന്നുകേട്ടു ഞാൻ.
 അഞ്ചെങ്കിലഞ്ചും കണക്കെന്നവരുംകൊണ്ടു
 ചാഞ്ചാലുവുമില്ല തെല്ലുപോലും നിങ്ങൾ-
 ഉഞ്ചുജനത്തേയും കൺമുനത്തല്ലിനാൽ
 വഞ്ചിപ്പതിന്നവരും പോരും വുകോദര! |
 നാലഞ്ചു ഭന്താവൊരുത്തിക്കുതാനതു
 നാലുജാതിക്കും വിധിച്ചുതല്ലോക്കണം.
 നാലുപേർ കേട്ടാൽ നിരക്കാത്തവസ്തുവീ-
 വാലുള്ള വാനരന്മാർക്കും ചിതംവരാ;
 ചേട്ടത്തിയാമൊട്ടനുജത്തിയാമൊട്ടു
 ചേട്ടകൾ തന്റെ കളത്രമെന്നിങ്ങനെ |
 കാട്ടുന്നഗോഷ്ടികൾ കേട്ടാൽ ചിറിയാക-
 മൊട്ടും ഗുണമില്ല കന്തീകുമാരക!
 നേരായമാഗ്ഗ്വെടിഞ്ഞു നടക്കാത്ത
 വീരൻ വുകോദരൻ ഞാനെന്നു നമ്മുടെ

സന്ദം

സുരഭേ

സുരഭേ

൨൯

നേരേയണത്തുപറവാൻ മടിയില്ല
നാരായണ! ശിവ! മറെറത്തുചൊൽവരു
തോററീടുമാറില്ല ഞങ്ങളെന്നിങ്ങനെ
കാററിൻമകൻനീ പറഞ്ഞതും വിസ്തയം
ആറുപേർ നിങ്ങളെ നാടും നഗരവും
കൂറുകാരേയുമടക്കിവെച്ചിലയോ?

കാറുംമഴമഞ്ഞുമേറുകൊണ്ടെപ്പൊഴും
കാട്ടിൽകിടക്കുന്ന കൂട്ടമല്ലേ നിങ്ങൾ?
കാട്ടിക്കിടക്കുന്ന മർമാർഗ്ഗശക്തിയാൽ
വീട്ടിൽകിടപ്പാൻ വിധിയില്ല നിങ്ങൾക്കു;
നാട്ടിൽനിന്നാശ്ര സുയോധനമന്നന-
ങ്ങാട്ടിക്കുഞ്ഞത്തിൽപിന്നെയൊരിക്കലും
നാട്ടിൽകടപ്പാൻ കഴിയുന്നതുമില്ല.
കാട്ടിൽസുഖമെങ്കിലായതുംകോളല്ല;
കല്ലിലും പുല്ലിലും കാലേത്തറയ്ക്കുന്ന
മുള്ളിലും വള്ളികൾക്കുള്ളിലും കുണ്ടിലും
തള്ളിയലച്ചു നടക്കുന്ന നിങ്ങളെ

നന്നം

ഭള്ളികൾക്കേതും കുറവില്ല നന്നെടോ!
കള്ളത്തരംപൂതുകൊണ്ടു മയ്യോധനൻ
തള്ളിപ്പുറത്താക്കി നിങ്ങളെത്തൽക്കുണം,
ഉള്ളിൽഭയംപൂണ്ടുമണ്ടുന്ന നിങ്ങളെ
തുളളിപ്പതിന്നൊരു പെണ്ണുപറപ്പെട്ടു
കണ്ടവസ്തുക്കളിൽ കാംക്ഷയുണ്ടായവർ
കൊണ്ടുവാ കൊണ്ടുവായെന്നു കല്പിക്കയും

നന്നം

ശബ്ദകൂട്ടിടുമെന്നോത്തു ഭയപ്പെട്ടു
 മണ്ടിത്തുടങ്ങും മടങ്ങാതെ നിങ്ങളും.
 കണ്ടനേരംതന്നെ നിന്റെ പരാക്രമം -
 മുണ്ടായ്നമിക്കുന്നറിക വുകോദര്യ”
 ഒർഭാഷണംകേട്ടു കോപിച്ചു ഭീമനും,
 “സതഭാവമെല്ലാം മതിമതി വാനര,
 കാണയിരുകൊയ്കളുംനിന്നു മരങ്ങളിൽ
 പാഞ്ഞുനടക്കും മരഞ്ചാടിമൃഗനെ
 ഭഞ്ജനംചെയ്യാൻ മഴിക്കുന്നുഞാൻമുറു -
 മഞ്ജനാപത്രന്റെ ജാതിയെന്നോക്കയാൽ
 ഭീമസേനന്റെ പരാക്രമമൊന്നുമീ
 ധൂമകേതു കുരങ്ങുമാർ ഗ്രഹിച്ചീല
 രക്ഷസ്സുകൾക്കുവരനാം ധീരപിംബന്റെ
 വക്ഷസ്സുതല്ലിപ്പിളൻ വുകോദരൻ
 രൂക്ഷതപൂണ്ടു ബകനാമരക്കനെ
 തൽക്ഷണം കാലന്തർകാട്ടിക്കൊടുത്തതും
 കൊമ്പൻകൊലയാനതുന്വിക്കരംകൊണ്ടു
 വന്ദിച്ചുസാലംപിളൻ കണക്കിനെ
 ഡംഭിച്ചുവന്ന ജരാസന്ധമനന്റെ
 ജംഭിച്ചുവിഗ്രഹം രണ്ടായ്പിളനും
 കൃമീരനായ നിരാപരവീരന്റെ
 മമ്മങ്ങൾതോറും ഗദകൊണ്ടടിച്ചതും
 നിർമ്മൂലനംചെയ്തു താപസന്മാരുടെ
 ധർമ്മസംരക്ഷണംചെയ്തു വുകോദരൻ

നവം

നന്ദം

ഇതും പരാക്രമപ്രയത്നനാമെന്നോടു
 സിദ്ധമല്ലാതൊരു വൃദ്ധപ്പുറംഗമൻ
 നിമ്മിരിയാദം ഭുഷിച്ചുപറകയോ!
 ഭർമ്മുഖാ! പോടാ വലീമുഖ! ഭർമ്മുതേ!"
 അഞ്ചുനാപുത്രനരുൾചെയ്തിതന്നേരം
 "ഭഞ്ജനംചെയ്താൻ മടിക്കേണ്ട നീ സഖേ!
 രാക്ഷസന്മാരെക്കൊലചെയ്തു നിന്നുടെ
 രാക്ഷസനാഹങ്ങളിന്നെങ്ങുപോയെടോ?
 ഭഗ്ഗാസനൻപണ്ടു ഭയ്യോധനോക്തമാം
 ഭഗ്ഗാസനംകൊണ്ടു മണ്ടി ചെന്നങ്ങിനെ
 അഞ്ചുപേർനിങ്ങളും കണ്ടുനിൽക്കെത്തന്നെ
 പാഞ്ചാലിയെച്ചെന്നടിച്ചു തലമുടി
 ചുറ്റിപ്പിടിച്ചു വലിച്ചീഴിച്ചുക്കൊന്നെ
 മുററുംമോജനം നോക്കിനിൽക്കുംവിധേയ
 മുററത്തുകൊണ്ടെന്ന അധിച്ചു താഡിച്ചു
 തെറ്റൊന്നുതെറ്റ പട്ടവ വലിച്ചീഴി-
 ചുറ്റമില്ലാത്ത പരാധവുചെയ്തു
 കണ്ണമിഴിച്ചുക്കണ്ടുനിന്നീടുന്ന
 പൊണ്ണത്തടിയനാം നിന്റെ പരാക്രമം
 കാതിക്കുപോയോ കഥിക്കു വുകോദരാ?
 കാശിനുപോലും വിചാരിച്ചിയാത്ത നീ
 തന്നെമുന്നിയിട്ടത്രനാം പുരുഷൻ
 തന്നെചെയ്തിന്റെ വസ്ത്രംകൊടുന്നേര-
 മൊന്നുമനങ്ങാതെവിൽക്കയോ വേണ്ടതു?
 ചെന്നങ്ങവനെ പ്രതിഷ്ഠയോ ഗുണം?

൧൧൦

൧൧൦

മിടുക്കും ശൗര്യവും മെല്ലാമൊട്ടുക്കും നാസ്തിയാം നിന്റെ
കുടുംപും കാട്ടിലെങ്ങാനും കിടക്കുവാനുത്തേറ്റു
കടക്കുണ്ണും ചുവത്തിക്കൊണ്ടുടക്കും വിക്രമീപല്ലം
കടിക്കും വല്ലികൾതല്ലിയൊടിക്കും പവ്തംതല്ലി- ഞെം
പ്പൊടിക്കും ചാടവങ്ങരുകിട്ടിക്കും വല്ലതുംചൊല്ലി-
ച്ചൊടിക്കുന്നെന്തിനഭീമ?

നടപ്പാൻ ശക്തിയില്ലാഞ്ഞു കിടപ്പായി നമുക്കിപ്പോൾ
ചപ്പാംവാചിതക്കോട്ടേക്കെടുപ്പാൻ സാക്ഷ്യമല്ലേതും
പൊട്ടക്കുന്നഭവാൻ ചാടിക്കടന്നാലും നടന്നാലും
മടിക്കുന്നെന്തിനഭീമ! മുക്കുന്നില്ലൊൻ മാറ്റം”
പറഞ്ഞുഭീമനും “നീയിപ്പറഞ്ഞുവരുകകളെല്ലാം
കറഞ്ഞൊരുക്കത്തുജ്ജ്വാൻ പറഞ്ഞെങ്കിലിവിടിക്കാം
മുതുകാൻ പലവട്ടമധിക്കേവങ്ങർചെയ്താലും
വിയിപ്പാനും ചിതപോരാ വധിച്ചാലും ചിതം പോരാ.

കരുത്തൻ മറ്റൊരുത്തൻ വന്നുത്തെങ്കിൽകര

[ഒന്നുകൊ-

ണ്ടടിച്ചുകൈപിടിച്ചുകാട്ടിലേക്കൊക്കി ഗമിക്കുംതൊൻ
അതു മെല്ലാമിരിക്കട്ടെ ഫലമില്ലാമരിക്കാരായ്കീ-

[ഒന്നേ മരഞ്ചാടിക്കിഴവനെ

മരുത്തിന്റെ മകൻ വന്നു മരിപ്പിച്ചെന്നതുകേട്ടാൽ
ചിരിക്കും സജ്ജനമെന്നു ധരിക്കുകക്കടത്താനേ!
കടന്നുപോകയോപിന്നെക്കുടപ്പമായ് വരുമെന്റെ
തുരുവാമഞ്ജനാപത്രൻ കരുത്തേറുംകപിശ്രേഷ്ഠൻ
ജനിച്ചോരുകലംതന്നിൽ ജനിച്ചോരുകരങ്ങളാ
നിനച്ചാൽ നിന്നെലഘിച്ചാലെനിക്കു പാപമുണ്ടാകും”

അതുകേട്ടു ഹനുമാനുമറുപെയ്തു കനിവോടെ
 “മേതിയിൽ ശങ്കയുണ്ടെങ്കിലതുചെയ്യേണമെന്നില്ല
 വഴിതന്നിൽകിടക്കുന്ന വാലെടുത്തു മാറ്റിവച്ചു
 വഴിപോലെ കടന്നാശു ഗമിക്ക ഭീമസേനാ! നീ.
 കുരുകുണ്ടു വാനാഞ്ഞെത്തൊടുകനിന്ദിതമെങ്കിൽ
 കുരംതന്നിലിരിക്കുന്ന ഗഭകൊണ്ടു മടിയാതെ
 നെടുക്കുംവാലെടുത്താശു പൊടുക്കെണ ദൂരനീക്കി
 നടക്ക നീ മിടുക്ക! വേർപെടുക ദുർഘടമെല്ലാം.”
 പറഞ്ഞുപാണ്ഡവനപ്പോർ കുറഞ്ഞൊന്നുനിരൂപിച്ചു
 “മറിച്ചുനീക്കമെന്നേരും മുറിഞ്ഞുപോകയില്ലല്ലീ?”
 “മുറിയുണെന്തെടോ നിന്റെ ഗഭയോ നമ്മുടെവാലോ?
 അറിയാഞ്ഞിട്ടുചോടിച്ചെന്നരിശുമുണ്ടാകവേണം”
 “കേട്ടത് പർവതം തല്ലിപ്പൊടിച്ചു ഭസ്മമാക്കുന്ന
 കടുത്ത മൽഗഭാഭണ്ഡം തടുത്ത വെലിക്കളില്ല
 കൊഴിഞ്ഞുരോമവുമൊട്ടു കൊഴിഞ്ഞുഭൂമി മിൽവീണ
 ഇഴഞ്ഞുമേവിനനിന്റെ കീഴിഞ്ഞ വാലിനരംഗം
 ഭവിക്കുമെന്നതുകൊണ്ടു മടിക്കുന്ന മഹാഭോഷാ!
 ചെവിക്ക് പുത്തരിയായിട്ടുരയ്ക്കാതെ ചില വസ്തു
 ശ്രവിക്കുമ്പോളെനിക്കുള്ളിൽ ജപിക്കുംകൊപഭാവംവന്നു
 ഭവിക്കുംനിന്നുടെഭേദം സഹിക്കാമോ നിനക്കിപ്പോൾ.”

ജന്മപാപം അതിക്രമം ചെയ്തവർക്ക്
നന്നായിരിക്കട്ടെ എന്നും
ഉത്തരം: മഹാകാശം
നന്നായിരിക്കട്ടെ എന്നും

ദീർഘപെരുത്തോരു പാശംഗകൊണ്ടു
 പൊക്കുവാനായിപ്രയത്നംതുടങ്ങിനാൻ
 രണ്ടുകരങ്ങളെക്കൊണ്ടുപിടിച്ചുടൻ
 രണ്ടുമുന്നട്ടുമാസം മുഴക്കിഗദ-
 കൊണ്ടുടൻതിക്കിക്കുലുക്കിപ്പലവിധം
 കൊണ്ടുമിളക്കം തരിമ്പില്ല വാലിനു
 നീണ്ടുതടിച്ചൊരു പാശംഗഭാരത്തു
 രണ്ടുരോമംപോലുമെങ്ങുമിളകില
 വേണ്ടുംപ്രയോഗങ്ങളെല്ലാം പ്രയോഗിച്ചു
 വേണ്ടുവോളം നാണവുകെട്ടു മാറിനാൻ
 'ഇക്കരങ്ങളെല്ലെന്റെ പാശം ഗദകൊണ്ടു
 പൊക്കുവാൻമേലാനമുക്കുന്നു വന്നല്ലോ
 ടിക്കുകളെല്ലാം ജയിച്ചു ജീമകൻ
 വിശ്വമമിപ്പോൾ ഫലിക്കാത്തതെന്തോ!
 തെറ്റൊന്നൊരുത്തന്റെ മായാപ്രയോഗമോ,
 മുറുംഫലിക്കാത്തതെന്തുവാൻ മൽബദ്ധം?
 കാറ്റിനകകനാരു മക്കടത്താനോടു
 തോറുപോന്നൊരു കേൾക്കുന്നതേരത്തു
 നൂറുവർനമ്മെപ്പരിഹസിച്ചീടുമേ
 കൂറുകാർപിന്നെപ്പരിഹസിക്കുംദൂരം
 മുറുമിനിക്കിനിജ്ജാവിച്ചിരിപ്പതി
 നൊട്ടുംകൊതിയില്ല വല്ലതെന്നാകിലും
 മുട്ടികൾകൊണ്ടു മുതുകൻകരങ്ങളെന്റെ
 നടുവിലുത്തും കരുത്തുള്ള പാണ്ഡവൻ
 ചെട്ടെന്ത ജീവൻ കളവാൻ മടിയല്ല

ഈ

ന്റെ

കഷ്ടമീബ്ഭീമനിളപ്പെട്ടിരിക്കുമോ!”
 ഇത്തരംചിന്തിച്ചു കോപിച്ചുറച്ചുടൻ
 സ്വതപരം പാഞ്ഞുനടത്തു വുകോദരൻ.

വൃ൦൦

“നോക്കുക മക്കടാ! മായപ്രയോഗങ്ങൾ
 ഉൽക്കടാഭോപം തുടങ്ങുന്നനിന്നുടെ
 മുഷ്ടകളെല്ലാ ശമിക്കും ഭ്രമിക്കാതെ
 മുഷ്ടരീപന്ദപയുദ്ധം തുടങ്ങിയിനാൽ,
 ഇക്കണ്ടനമ്മെത്തുനിർത്താമെന്ന
 ധിക്കാരമല്ലയോ വാടാ! വലീമുഖ!
 വക്കാണമേത്രുന്ന നേരംധൃതിപ്പെട്ടു
 വെക്കും മരക്കൊമ്പു പറുമാറായ നിൻ.

ഗ്രന്ഥപ്രയോഗങ്ങൾ നമ്മോടുപറുമോ?
 മൃഗത്വമങ്ങനീ വെളുത്തു വാനരാ!
 കൂടപ്രയോഗം തുടങ്ങുവിയെ നീന്റെ
 ഗ്രന്ഥപ്രയോഗം ഫലിക്കാതെത്താഴ്ത്തും
 കണ്ടുപരിച്ചതും കേട്ടുപരിച്ചതും
 കൊണ്ടുഫലിപ്പിച്ചതെന്തെ ചിന്തിച്ചുനീ
 തണ്ടുതപ്പിക്കൊണ്ടു നേർത്തുവന്നാലു ഞ
 കണ്ടുകൊള്ളാമിന്നു വൈദഗ്ദ്ധ്യമാക്കവേ;
 പണ്ടൊരുനാളും പ്രയോഗങ്ങളിങ്ങനെ
 കണ്ടറിവില്ലെന്നു തോന്നിപ്പനിന്നു ഞാൻ;
 കണ്ടാലറിവാൻ സമത്വനല്ലെങ്കിൽനീ
 കൊണ്ടാലറിയുമതിനില്ല സംശയം.
 വേണ്ടാസനംനീ തുടങ്ങുകകാണാം
 വേണ്ടിവന്നു ചില ദർശനങ്ങളും

വൃ൦൦

വൃ൦൦

മന്ത്രസേവാബലംകൊണ്ടോ നിനക്കെന്റെ
 മാറ്റംതടുക്കുവാൻ ശക്തിയുണ്ടായതും
 മന്ത്രവും തന്ത്രവും മററുള്ളവിദ്യയും
 മാരുതപുത്രനോടേതും ഫലംവരാ.
 ക്രൂനൻമടിച്ചെന്നാൽ ഗോപുരംകുത്തുമോ
 വാനരന്മാരെത്ര കാട്ടുന്നതുമോട്ട്?
 വാനരാ! നില്ലെന്നടുക്കുന്നനേരത്തു
 വാലുമയത്തിപ്പറക്കം കുരങ്ങുകൾ;"
 ഇത്തരംഭീമന്റെ ഭർഷണംകേട്ട
 വൃദ്ധൻചിരിച്ചുപറഞ്ഞു പള്ളക്കുവേ: —
 "മേക്കടന്നെന്നനീ ധിക്കരിക്കേണ്ടതോ,
 മേക്കന്മാരിലും മുഷ്കരന്മാരുണ്ടു്
 പണ്ടൊരു മേക്കടന്നാണല്ലയോ പംക്തി
 കണ്ഠനെന്നുണ്ടായ നക്തഞ്ചരേന്ദ്രനെ
 വാലുകൊണ്ടാത്ര വരിഞ്ഞുകെട്ടിക്കൊണ്ടു
 നാലുസമുദ്രങ്ങൾ ചാടിക്കടന്നതും
 മറെറാരു ദേഹം മഹാധാരിമാശിയെ
 സതപരം ചാടിക്കടന്നുചെന്നങ്ങുസാ,
 ശങ്കുകൂടാതെ നിശാചരവീരന്റെ
 ലങ്കയിൽപ്പുക്കു ഭേകരന്മാരായ
 കിങ്കരന്മാരെപ്പുലരെ വധിച്ചതും
 തന്തുകേളികാനനം തല്ലിത്തകർത്തും
 ഹുകാരമോടുന്നത്തിനടുത്തൊരു
 ലങ്കേശപുത്രന്റെ കണ്ഠമുറിച്ചതും

വൃന്ദം

വൃന്ദം

പങ്കേരുമാക്കിയാം വൈഭവേരിതന്നുടെ
 സംക്ലേശമെല്ലാം പറഞ്ഞുകളഞ്ഞതും
 യുദ്ധത്തിനെത്തിയ നകുരഞ്ചരേന്ദ്രന്റെ
 തേൽത്രിലാമ്മാറു ചാടിയോടിക്കൊണ്ടു
 ചണ്ഡമായുള്ളോരു പാണിസ്ഥലംകൊണ്ടു
 ഗണ്ഡസ്ഥലങ്ങളിൽ താഡനംചെയ്തതും;
 മാനമുള്ളൊളകൾ നമ്മുടെജാതിയിൽ
 ഞാനറിയുന്നു പലരുണ്ടു പാണ്ഡവ!
 മക്കടൻ മക്കടനെത്തന്നീട്ടിങ്ങിനെ
 ധിക്കരിയാതെ ഗമിക്കുന്നല്ലസഭേ!”
 എന്നതുകേട്ടുപറഞ്ഞു വൃക്കോദര-
 “നെന്നുടെസ്വാമി ഗുരുനാഥനാമജൻ
 ശ്രീരാമദാസൻ പവനാത്മജനത്രേ
 ശ്രീഹനുമാൻ മഹാപീതൃപരാക്രമൻ
 അദ്ദേഹമെങ്ങു ഭവാനെങ്ങുമാഹന്ത!
 ഓർദ്ദേഹവൃദ്ധപുവംഗ! മതി മതി!
 പക്ഷീന്ദ്രനുണ്ടു ഗരുഡനെന്നോത്തിട്ടു-
 മക്കികളുട്ടും മദിക്കുകണക്കിനെ
 ശ്രീരാമദാസന്റെ വംശേജവികയാൽ
 പാരംഗിനകമഹാഭാവമിങ്ങിനെ.”

വൃകം

വൃന്നം

ഉദ്ധതമതിനരപതിതന്നുടെ വാക്കുകൾകേട്ടു
 ബുദ്ധിയിലതികനിവുകലർന്നു കുതുകമിയന്നു ഹനുമാൻ,
 വർദ്ധിതരധവളഹിമാചലസന്നിഭതുംഗശരീരൻ വൃഹ-
 നെടുതാകിനകൊടിമരമെന്നെക്കണക്കെ തടിച്ചൊരുവാലും
 തുടുത്തുടനയനങ്ങളു മന്വെട്ട ചെമ്പുകിടാരംപോലെ.

കടിലാകൃതിശരികലപോലെവിളങ്ങിന ഭക്തകേംബം
 ചട്ടലസ്സുസേകളുമിടകലരുന്ന ഭയങ്കരമുഖവും
 പരിഘത്തൊട്ടപെൊരുതീടിനപ്പറ്റുതരകദണ്ഡയുഗം
 കരതലനലനികരനികായവുമല്ലകേണ്ണമകണ്ണം
 ഗിരിവരസമമാകിന മാവിമുരുതരമുദരമുദാരം
 ഉരുതരകടിതടമമുള്ളകളുമുടമയിലതിഗംഭീരം
 ലങ്കാപുരഗോപുരമതിലുതകന്തൊരു ജഃഘായുഗളം
 കിങ്കരകലമിടിപൊടിയാക്കിന പട്ടതരമടിമലർപടിയും
 ശങ്കര! ശിവ! ഭുവനഭരങ്കരമാകിന വിപുലശരീരം
 ശശധരനിഭയവളമതിക്കുറേ വിരവൊടുകാട്ടീഹന്ത്രമാൻ
 ഉൽക്കകുടീഴ്ഘനിനാദവുരളുതകിലുകിലരവവും
 മക്കുകലമകുടമഹാമണിതന്നുടെ തടിയുടെപടിയും
 കക്കശതരകരചരണാദികൾ ഭീഷണവേഷവിശേഷം
 മുഷ്ണരമതുമുന്നജഗത്തിലുമുത്തമമെത്രവിചിത്രം!
 അംബരതലമൊക്കെനിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞു വിളങ്ങിനരൂപം
 അംബുധിയുടെ ലംഘനസമയസമുദ്ധ്യതമെന്നതുപോലെ
 വെണ്മയിലൊരു വിന്ധ്യമഹാലലശിഖരമടനുകണക്കെ
 കുമ്പിഴികളിലയൊടുകണ്ടു ചിരണ്ടുച്ചുകോദരചീരൻ വൻ
 ഏതൊരുമറിയായമതിക്കുറേ സംഗതിവന്നതിടാനീം
 എന്തിനിങ്ങാനീഹചയ്യേണ്ടതുതമെന്തൊരുവിസ്തൃതമേവം
 ചിന്തയിലുടനിക്കിനേതിങ്ങിന തീവ്രതരംഭയമോടേ
 കന്തികമാരൻവിരവൊടു പരവശഭാവമിയന്നുടാനീം
 ലക്ഷണമതുകേട്ടു ധരിച്ചു തെളിവാടുകണ്ടദശായാം
 തൽക്ഷണമുളവായിതുചേതസി മൽഗുരുഹരമാൻതന്നെ

൩൯

ലക്ഷ്യം പൂർവ്വജനങ്ങളെക്കുറിച്ചു രോമണീമാരുതീവീരൻ
രാക്ഷസകലശലഭമുതലാക്കുന്ന നിരൂപണമഭിമുഖീകരിച്ചു.

“ജയജയജയ! ജനകസുതാപതിഭൂത! മഹാഗുണരാശേ!
ജയജയ! ജയ! ജാനകിമാനസസരസിജസവിതുമഹാത്മൻ!
ജയജയജലരാശിവിലംഭിന, ജയജയജഗതീബന്ധോ,
ജയജയ ഹന്തമാണിതിന്ദുതിയൊഴെപ്പീഞ്ച വണങ്ങിപ്പദം

[നേ.

വാനരകലവീര! വരാമള കലീര! വാരിധിഗംഭീര!
വരഗുണഗണസാര! നിശിപ്തകലകാലു
നിസ്സൃതമരണവിലോല! നിരപമകലശീല!
താഡിതദശവദന! തരണികാകൃതസദന!
പാലസുരവദന! പുരമരരിപുരമന
നിന്ദിതവദിയുടെ പടയുഗള -
ചെന്തളിരതികരണം, ഇഹശരണം
ചിന്തചിന്തിച്ചിനി വിളയാടുക
ചിതമൊടുതവചരണം ശരണം”

നാമം

ഇതഥംവണങ്ങിസ്തുതിക്കുന്നഭീമന്റെ
ഹസ്തങ്ങളുരണ്ടും പിടിച്ചുകുലുപ്പിപ്പരൻ
നകതഞ്ചരാസ്രങ്ങളേറ്റുവെട്ടുകെട്ടി
വിസ്ഫോരമായുള്ള തന്നെമൊറത്തു
പേന്തുപുണൻകൊണ്ടൊപാദമസ്തകം
പേന്തുപേന്താശ്രുതലോടിക്കരംകൊണ്ടു
മൂർദ്ധാവുതൊട്ടുടന്നുഗ്രഹിച്ചീടിനാൻ
മാന്താണുശിഷ്യനാം മക്കടാധിപരൻ;

ഭീമസേനാ! മഹാവീരാ! ധരിക്കുനീ
 രാമഭദ്രസപാമിതനെയും ധ്യാനിച്ചു
 താമസംക്രൂടാതെ പോയാലുടൻനിന്റെ
 കാമസംപ്രാപ്തിക്കു ബാധയില്ലേതുമേ,
 രാമായണംകഥ കേട്ടുകൊരുക ഭവാൻ
 ആമോദമോടെ ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞിടാം
 സാമോദമാന്നിതുകേട്ടുകൊണ്ടീടുക
 ക്ഷേമോദയംരാമഭദ്രലീലാമൃതം
 മോത്താണുവംശേശശരഥൻതന്നുടെ
 പുത്രനാസ്തുനപിറന്നു നാരായണൻ
 ഉത്തരകോസലത്തിങ്കലയോജ്യയെ-
 ന്നത്തമശ്രീരാജധാനിയിൽമേവുന്ന
 കൗസല്യതന്നുടെ പുത്രൻ രഘുത്തമൻ
 കൈകേയിതന്നുടെ പുത്രൻ ഭരതനും
 തത്രപിന്നെസ്സമിത്രാത്മജൻ ലക്ഷ്മണൻ
 ശത്രുഘ്നനും നാൽവരിങ്ങനെജാതരായ്.
 അത്രാനന്തരേ വിരവോടുവിശ്വാമിത്ര
 സതുംമുടക്കുന്ന ഭൃഷ്ണരക്ഷൊല്ലുവാൻ
 വില്പംശരവുമെടുത്തു പറപ്പെട്ടു
 തെല്ലംമടിയാതെ താനുമനുജനും
 കാടകംപുക്കൊരു നേരത്തുവന്നൊരു
 താടകയെക്കൊലചെയ്തു രഘുത്തമൻ
 സിലാശ്ശരംപുക്കു നിൽക്കും വിധേയതത്ര
 ബലാവലേപമഖം മുടക്കീടുവാൻ

൯൨൦

൯൩൦

൯൪൦

വന്നസുബാഹുപ്രമുഖവൃന്ദങ്ങളെ -

ക്കൊന്നുൻ യാഗവും ക്ഷേപിച്ച രാഘവൻ
ചെന്നങ്ങമലയ്ക്കു മോക്ഷംകൊടുത്തുൻ
പിന്നെജനകന്റെ മന്ദിരം പ്രാപിച്ചു

ത്രയംബകംപള്ളിയില്ലത്തന്നുടെ

കൈയിലെടുത്തുകലച്ചു മുറിച്ചുൻ

സീതാവിവാഹവചനമുദാ തന്റെ

ൻറെ

സോദരന്മാരും വിവാഹംകഴിച്ചിതു;

മാഗ്ഗത്തെവന്നുതടുത്തു കടുത്തൊരു

ഭാഗ്ഗവരമനേക്കിപ്പും ജയിച്ചുൻ

സാകേതമന്ദിരം പൂക്കുൻ സിന്ധവാ-

സാകംവസിച്ചു സുഖിച്ചു രാഘ.ത്തമൻ;

ഭവ്യനായുള്ള ദശരഥപുത്രൻ

യൗവനരാജാഭീഷണവും ഭാവിച്ചു

ദൈവബലേന മുടക്കിനാൾ കൈകേയി

കൈവല്യശീലൻ പുറപ്പെട്ട കാനനേ;

പ്രാപിച്ചു സൗമിത്രി സീതാസമേതനായ്

ന്നമ്മ

ഭൂപാലനന്ദനൻ ഭൂപൻ മഹാരഥൻ.

ധരിച്ചുവല്ലഭംപിന്നെപ്പിരിച്ചുചെഞ്ചിടാഭാരം

തിരിച്ചുമുഖം ഗംഗാതരിച്ചു ചിത്രകുടത്തിൽ

വസിച്ചുകാന്തികൾകൊണ്ടല്ലപ്പിച്ചു മുഖമപ്പോൾ

ഗ്രഹിച്ചുദേവലോകത്തെ ഗമിച്ചുതാമസനെന്നിതും

വചിച്ചുതല്ലഭാംഭോജേ പതിച്ചോരു ഭരതനെ

തന്നിച്ചു പാദകുന്ദകീയയച്ചിട്ടുഗ്രിയച്ചെന്നു

നമിച്ചുണ്ടധകാരണ്ണവസിച്ചു രാഘവൻ തത്ര
 മടിപ്പോരുവിരാധനെ വധിച്ചുമാമുനിമാരെ
 സ്തുതിച്ചുതീർത്ഥവുമാടി നടന്നുചോരകാന്താരേ ന്റെ
 കടന്നുചെന്നഗസ്തപന്റെ ഗൃഹത്തിലക്കുകപുക്കു;
 ഉടനെ ചന്ദനംചെയ്തു പരിചോടെ മുദാ ഗോദാ-
 വരിതീരേ വസിക്കുമ്പോൾ വരിപ്പാനാഗ്രത്തോടെ
 വരുന്ന ശുദ്ധിപ്പണവേടെ മുഖയുമുക്കുമുക്കേടെ
 കരവാരകൈണ്ടുടനാശുലേനംചെയ്തു സൗമിത്രി
 കരഞ്ഞുശുദ്ധിപ്പണവപോയ് ഖരൻതന്നോടിയിച്ചു;
 ഖരനും ദുഷണൻതാനും കരുത്തുള്ളത്രിശിരാവും
 പരന്ന വൻപടയുമായ് വരുന്നനേരമേ രാമൻ
 കടുത്തസായങ്കം ചാലേക്കൊടുത്തുരാഘവൻവേഗാൽ
 അടുത്തരാക്ഷസന്മാരെക്കെട്ടുതു കാലന്തക്കാക്കി; ന്വര
 അതുകേട്ടു ദശഗ്രീവനതിലേറ്റം കയത്താശു
 ചതിപ്പാനായ് പുറപ്പെട്ടു മുനിവേഷമവൻപൂണ്ടു.

അമ്മാമനാകുന്ന മാരിചനെച്ചെന്ന
 പൊന്മാൻവടിവാക്കി വിട്ടുദശാതനൻ;
 സമ്മോഹമുണ്ടാക്കി രാമന്റെ പത്നിക്കു
 തന്മായകൊണ്ടാശു വേറാക്കിവേഗേന
 മട്ടോൽമിഴിയായ സീതയെത്തൽക്കണ്ണം
 കട്ടരഥത്തിൽക്കരേറിഗ്രമിക്കുന്ന
 ദിഷ്ടനെച്ചെന്ന നടന്നു ജടായുവെ
 വെട്ടിവധിച്ചു കളഞ്ഞുദശാനനൻ ന്നൻ
 ചട്ടറലങ്കാപുരത്തെപ്രവേശിച്ചു

കഷ്ടമദ്യേവിയെത്തത്ര വെച്ചീടിനാൻ.
 മാരിചമാനിനെക്കൊന്നൊരരാഘവൻ
 തൽപ്രാണദേവിയെക്കൊന്നൊത്തുവിന്നനായ്
 തമ്പിയോടൊന്നിച്ചു തേടിനടക്കൊണ്ടു
 വമ്പിച്ചുകാനനേവനു ചരിച്ചൊരു
 വമ്പനാം ഗുലാ൬നെ സംസ്കരിച്ചീടിനാൻ.
 കമ്പവെടിഞ്ഞുകമ്പന്ധനേയംകൊന്നു
 സമ്പന്നമോദം ശമ്പരിക്കുമോക്ഷവും
 സംഭാവനംചെയ്തു താനുമനുജനും
 പമ്പകടന്നു നടന്നവരുംവിധൗ
 പൃഥ്വതകൂടാതെ ഞാൻ ചെന്നുവന്ദിച്ചു-
 നഗ്രഹം വാങ്ങിമഹാഗിരിതന്മൂലം
 അഗ്രേവളരെമേൽപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന
 സുഗ്രീവനോടൊത്തു സഖ്യവുമെഴുതിച്ചു
 ഉഗ്രജായുജ്ജ്വല സാലജ്ജ്വലമുറി-
 ചുഗ്രനാം ബാലിയെബാണേന രാഘവൻ
 നിഗ്രഹിച്ചുമോദരാജ്യപ്രഭുതപവും
 സുഗ്രീവനാക്കിക്കൊടുത്തുചാഴിച്ചിതു.
 ദിക്കകൾനാലിലും ജാനകീദേവിയെ
 ചിരിക്കുന്നതേടുവാനായിപ്പറപ്പെട്ട
 മക്കന്മാരുടെ കൂട്ടമങ്ങായതിൽ
 തെക്കോട്ടുതേടുവാൻ ഞാനും പുറപ്പെട്ടു
 അക്കൽചാടിക്കടന്നു തെരിക്കെന്ന-
 രക്കൻറ ലങ്കാപുരത്തേയും പ്രാപിച്ചു
 മൈക്കണ്ണിമാർമിഴിയാളെയും കണ്ടുഞാൻ

൧൦൦൦

൧൦൦൦

തൃക്കാഴ്ചവച്ചിതുരാമാംഗലീയകം
 ചൊൽക്കൊണ്ട രാമദേവന്റെ കൃപകൊണ്ടി-
 തൊക്കെയും സാധിച്ചുഞാനും വൃകോദരാ.

മേടിച്ചുപുഡാമണി ഒടിച്ചുകല്പകവൃക്ഷം
 മുടിച്ചുകാനനമെല്ലാം പൊടിച്ചുരാക്ഷസന്മാർക്കി- ൧൦൨൦
 ട്ടിച്ചുമേഘനാഭൻതാൻ പിടിച്ചുതൽക്കരംകെട്ടി-
 പ്പിടിച്ചുരാവണൻമുൻപിഴഗമിച്ചുരാക്ഷസൻകണ്ടു
 ചിരിച്ചുനമുടൈവാലും കരിച്ചുവൈരികളും വ-
 ന്നടുത്തു ഞാനുമപ്പോൾ വാലെടുത്തു മാളികയ്ക്കു തീ-
 കൊടുത്തു സംഭ്രമമൊന്നു കടുത്തു സംപ്രഹാരത്തി-
 ന്നടുത്തു വന്നവർക്കുള്ളും കടുത്തു ഭയം നാനും-
 കെടുത്തു ലങ്കയുംപുട്ടു കരിച്ചുസ്മരാക്കിക്കൊ-
 ണമത്തുവൈരിവൃന്ദത്തെ യമത്തിവച്ചുഞാവോന്നു
 സമസ്തമങ്ങറിയിച്ചു പോരിനായിപ്പുറപ്പെട്ടു ൧൦൩൦
 പാരാതെകവിശ്രേയ്ക്കുന്മാരോടുമൊരുമിച്ചു
 വീരപുംഗവൻരാമൻ വാരിധിതഭേദപ്പെന്നു
 ഭൂരിസേനയും താനും പാരാതെ പടവീടുമാടരാലുറപ്പിച്ചു.
 അന്നേരം വിഭീഷണൻ ചെന്നു രാമനെക്കണ്ടു
 വന്ദിച്ചു കപികളോടൊന്നിച്ചു വസിച്ചു
 ഏതുമേ മടിയാതെ സേതുബന്ധനംചെയ്തു
 യാതുകുടുംകൊരുധൂമകേതുവായതുംപിന്നെ
 സാധൂക്കുടുംകൊരുമുക്തിയേതുമായതും രാമ-
 സേതുവെന്നതിനിപ്പോളേതും സംശയമില്ല;
 ലംഘിച്ചു സമുദ്രത്തെ ലങ്കയിലകംപുക്കു ൧൦൪൦

ശങ്കിച്ചവരുനൊരു ലങ്കാവാസികളെല്ലാം
 രൂക്ഷതപെരുകുന്ന രാക്ഷസഭടന്മാരും
 തെല്ലും താമസിക്കാതെ വില്ലും കുന്തവുംവാളും
 കല്ലും വൃക്ഷവൃക്ഷാന്ത പല്ലമെന്നിവകൊണ്ടു
 തല്ലും തങ്ങളിലോരോ മല്ലും തള്ളലും വെട്ടും
 കൊല്ലുന്നുണ്ടുതൊന്നെന്ത ചൊല്ലും ശണ്ണയുമേറ്റം
 കുത്തുകൊണ്ടോരോകൂട്ടം ചത്തുപോരമായുള്ള
 യുദ്ധമിങ്ങനെകൂട്ടി വൃദ്ധന്മാരതിൽ ചിലർ
 ഉത്തരേതിൽ ചിലരൂർദ്ധ്വമായതുനേരം
 ധൂമ്രാക്ഷൻ മകരാക്ഷൻ യുവാക്ഷൻ പൂർവ്വകായൻ
 താമ്രാക്ഷൻ വീരവാക്ഷൻ ശോണിതാക്ഷനും പിന്നെ-

കാളൻ നീകുംഭനകന്യനെന്നുള്ളൊരു
 വമ്പടമന്മാരും നീലിന്ധാരിവൃന്ദവും
 കുന്ദനാഭൻ മേഘനാഭനുമെന്നുള്ള
 കുന്ദീരവിക്രമന്മാരായവൈരികൾ
 സമ്പ്രചാരാത്തേമദിച്ചു ഭിവംപുക്കു
 സംഭ്രമത്തോടെ പുറപ്പെട്ടു രാവണൻ
 രാവണൻകുഞ്ഞുങ്ങൾ പത്തും ക്ഷണകൊണ്ടു
 രാഘവൻ കണ്ടിച്ചു കണ്ടിച്ചുപിന്നെയും
 കുഞ്ഞുമെന്നിയെയെന്നടുക്കും-ഭഗ
 കുഞ്ഞനെ ബ്രഹ്മാസൂമാകുന്ന സായകം
 കൊണ്ടുവധിച്ചു പതിപ്പിച്ചുഭൂമിയിൽ
 കണ്ടുസ്തുതിച്ചു വണങ്ങിസുന്ദരനും
 അണ്ടർകോൻതാനും സുരസ്ത്രീകളുംവന്നു
 വേണ്ടുവിധം പ്രശസ്തം പ്രശംസിച്ചിതു

പാമ്പും

മനു

ഇങ്ങനെസാധിച്ചു സാധ്യങ്ങളൊക്കെയും
തിങ്ങിനമോദന രാമദ്രുസപാമി.
ലങ്കാധിരാജൻ വിഭീഷണൻതാനെന്ന്
പങ്കേരുമാക്കുന്ന് കല്പിച്ചുസീതയെ
വഹ്നിപ്രവേശന ശുദ്ധയാക്കിക്കൊണ്ടു
ധന്വമാം പുഷ്പകമേറിച്ചുറപ്പെട്ടു
തന്നുടെ സാക്ഷേതമന്ദിരംപ്രാപിച്ചു
പട്ടാഭീഷേകവും സാധിച്ചുമന്ദിരം
തൃഷ്ണിയിൽരക്ഷിച്ചുവാഴുന്നകാലത്തു
ലോകാപവാദന സീതയെക്കാനനേ
ശോകേനസംതൃജ്ജലോകാദിനായകൻ
വിശ്വമെല്ലാം വെളിപ്പിച്ചുകീർത്യാപരം
വിശ്വവീരൻ മമ സ്വപാമിരഹിതമൻ
അശ്വമേധയമഖം ചെയ്യും ദശാന്തരേ
വൈദേശിപെററതേ രണ്ടുശിശുക്കളെ
സംദരമന്നതൽബാലരോടൊന്നിച്ചു
വാല്മീകിമാമുനീശ്വരേണ്മനംവന്നുടൻ
നാരായണകഥകേൾപ്പിച്ചുമാമുനി;
ഗീരിനാൽരാമനെ വന്ദിച്ചുതന്തരം
വണ്ടാർകഴൽമണിവൈദേശിപവഹ്നിയിൽ
രണ്ടാമതുപ്രവേശിച്ചാൻനീയോഗിച്ചു
കൊണ്ടാടിയിലവരും ഭൂമിയിലുന്നാശു
തണ്ടാരിൽമാതുതാൻ പാപാഴിപ്പക്കിതു;
അന്തകൻതാനതുനേരമയോദ്ധ്യയിൽ
അന്തണവേഷംധരിച്ചുവന്നാദരാൽ

പുറം

പുറം

പുറം

മന്ത്രിച്ചുപോയതുനേരത്തുസൗമിത്രി
 യ്ക്കന്ത്രിച്ചുമണിവൈകുണ്ഠപ്രവേശിച്ചു
 വെക്കും ഭരതനംശരശ്രീനന്ദംശംഖ-
 ചക്രങ്ങളായിച്ചമണേതാരനന്തരം
 നമോദയാത്രയും ചൊല്ലിരഹ്യത്തമൻ
 നിന്മായവിഷ്ണുസ്വരൂപം ധരിച്ചുടൻ
 പാലാഴിപ്പുക്കുമണീന്ദ്രതല്ലേമുദാ
 ത്രൈലോക്യനാഥൻവസിപ്പൂ വൃകോദര!
 ഞാനുംവിഭീഷണൻജാംബവാൻതാനുമീ
 മൂന്നുപേരിങ്ങനെ ശേഷിച്ചുഭൂമിയിൽ,
 മറ്റുള്ളവാനുമാരുമയോദ്ധ്യയിൽ
 പെറ്റവളെന്നാക്കു നാനാജനങ്ങളും
 തെറ്റൊന്നുദേഹംവെടിഞ്ഞു ദേവാലയം
 പറ്റിസുഖിച്ചുവസിക്കുന്നുസാരം.
 ഇക്കഥാകണ്ഠനം ചെയ്തുംജനങ്ങൾക്കു
 ദുഃഖങ്ങളെല്ലാമകുന്നുപോയത്രയ-
 ല്ലരക്കായിലുംജ്ഞാനമുണ്ടാംവൃകോദര,
 നീക്കമില്ലേതുമേ മാതൃഗർഭഭവന
 പൂക്കുപിറന്നുവളന്നുംമരിക്കുമി-
 ട്തൊമ്മയോഗവുമ്പേർപെടും സംസാര-
 മാർഗ്ഗങ്ങളുംവിട്ടമാനന്ദസുന്ദര-
 സ്വപ്നംഗമിക്കും രഹ്യപ്രവീരൻതന്റെ
 സ്വപ്നമാസംവാമമുള്ളവണ്ണത്തന്നെ
 കേൾക്കുന്നവർക്കും ധരിക്കു വൃകോദര!

൨൦൦൦

൨൦൧൦

ഭവ

പൊയ്ക്കൊരുകനീയിനി ഭീമസേനാ ഭവൻ
മൈക്കണ്ണിയാളുടെ മോദംവരുത്തുക.
ചൊൽക്കൊണ്ട കല്യാണസൗഗന്ധികങ്ങളെ
കൈക്കലാക്കിക്കൊണ്ടുപോകെടോ പാണ്ഡവ!
അഷ്ടസുമങ്ങളും വിത്തേശരാജന്റെ
പുഷ്പരണിതനിൽ നിലുണർത്തീചെന്നു
തക്കത്തിലൊക്കെ ഹരിക്കുന്നതേരത്തു

൨൦൨൦

വക്കാണമേശ്വരൻ വന്നടുക്കംചില
മുൻപരായുള്ള കാവൽക്കാരരക്കര-
ക്കൽശൻശ്രോധവശൻമഹാഷണകൻ
വെക്കമടുത്തുതടക്കുന്നതേരത്തു
പുഷ്പരമായഗദകൊണ്ടുതാഡിച്ചു
നീശ്വരമങ്ങോടിച്ചുകൊരുക വൃകാദര!
വ്യാഘ്രംവരുമ്പോൾ കരുന്നരികൂട്ടങ്ങ-
ളൊക്കവേപേടിച്ചു മണ്ടുന്നതുപോലെ
വികുമാളെ നീ കായ്കൾഭരിക്കേടോ!
ഇതഥംപറഞ്ഞു മറഞ്ഞു ഹന്തമാന-
മെത്രയുംമോദിച്ചു കന്തീകമാനം
തത്രനിന്നാശുഗമിച്ചുഭിവൃന്ധമലേ
വിത്തേശവാപിയിൽ ചെന്നിറങ്ങിയിനാൻ.

൨൦൩൦

കല്ലോലജാലംകളിക്കുന്നകണ്ടു
കമലമണിനിറമുടയ കമലമത്തുകണ്ടു
കല്യാണിമാരും കളിക്കുന്നകണ്ടു
പൊലിമയൊടു ചടുലജലവടിവുമത്തുകണ്ടു

രൻ

അന്നങ്ങളെപ്പോലുള്ളവകകൾ
അന്നവരതമവരയനടനമതുകൾ
ചക്രവാകങ്ങളെ വിക്രമകൾ
ചക്രവാകമർമിഴികളുടെ കളിവിരതുകൾ
മത്സ്യങ്ങളോടുകൂടുന്നവകൾ
മണമിയലുമതികസുമനികളുകൾ;
മത്തളംഗോലപ്രയാണങ്ങൾകൾ
മലർമധുരതരനിരകളുമ സപദികൾ
സൽസംഗശ്രംഗാരഭാവങ്ങൾകൾ,
സരസതരസരസിരഹനികരമതുകൾ,
ചക്രവാകങ്ങളുടെ ചാപലങ്ങൾകൾ,
ചക്രവാതരണികളുടെ സരസരതികൾ,
നക്ഷത്രരൂപകൾകൾകൾകൾ,
നടുവില്പഥചക്രവാതരതിരകൾകൾ,
വക്രങ്ങളായുള്ള തീരങ്ങൾകൾ,
വലിയജലതീരനിരകൾ വിരവിനൊട്ടുകൾ,
ഗന്ധപിപ്ലവൻ പൊങ്ങുകൾ,
ഗളഗളിതവരണിതകളുപോലികൾ,
ഗന്ധവിമാർവൻ നീന്തുന്നവകൾ,
ഗഗനചരകലമഖിലമുപരിബതുകൾ,
കൽഹാരപുഷ്പ നിരണങ്ങൾകൾ,
പുളിനളവി നളിനികളുടെ തെളിവുമകൾ,
മെറ്റാവതവന്നിറങ്ങുന്നവകൾ,
അവനുടയവിഹരണവുമിഹസപദികൾ,

൨൦൪൦

൨൦൫൦

൨൦൬൦

മാരാരികൂറൻ മരിക്കുന്നകണ്ടു,
മദനനുടെ കൊടിയുടയമകരമതുകണ്ടു,
ആദിദേവന്റെ തുരഗങ്ങൾകണ്ടു,
അരികിലുടനവനയെ നടനമതുകണ്ടു,
ഇങ്ങിനെസൗഗന്ധികപ്പൊയ്കകണ്ടു,
ഇരുപുറവുമഥരജനീചരവസതികണ്ടു,
ഇംഗിതംചേരുന്ന പുഷ്പങ്ങൾകണ്ടു,
ഇതുസകലമിഹസുലഭമിതിമനസികണ്ടു.

൨൦൭൦

ചാടിമെല്ലവേപുഷ്പവാടിയിൽഭീമസേനൻ,
മോടിയിൽ മുടിതന്നിൽചൂടിനല്ലൊരുപുഷ്പം,
പേടിപൂണ്ടനക്രങ്ങളോടീദൂരവേമാറി
താടിമീശയുംമേനീമുടീരോമവുംകൊണ്ടു,
പാടിവാരിജംതന്നിലാടീടുമരയനം
വാടീടാത്തപുഷ്പങ്ങൾ തേടീടുംചക്രവാകം
കോടിസാരസങ്ങളിൽ കൂടിയൊരുമുളളിൽ
പേടികാരണംതദാ സാരസങ്ങളിൽനിന്നു
സാരസങ്ങളുമെല്ലാം ദൂരത്തുപറന്നങ്ങ
തീരത്തുവസിക്കുന്നു;
സാരസ്യമുടയോരു വീരൻഭീമസേനൻതാൻ
ചാരതപമിയലും കൽഹാരത്തെകരംകൊണ്ടു
കണ്ടിച്ചുമുതലയെമണിച്ചുവരുന്നതും
കണ്ടപ്പോളരക്കരും ശുണ്ഠിച്ചുപറപ്പെട്ടു.
ശണ്ഠയ്ക്കുക്കൊരുമ്പട്ട കുണ്ഠാർ പലർകൂടി
ചെണ്ടക്കാക്കിഭീമാനംകൊണ്ടാപത്തിടുകൂടി.

൨൦൮൦

“കൽഹാരപുഷ്പങ്ങൾ കടുപറിക്കുന്ന
 കള്ളം നിനക്കടികൊള്ളുമെന്നിങ്ങനെ
 കൊള്ളാമഹംഭാവമെന്തെടാ! കശുല!
 വെള്ളത്തിൽനിന്നുണ്ടുകേറിനിന്നീടുക
 കല്യാണസൗഗന്ധികം വന്നുമോഴിച്ചു
 മെല്ലെത്തിരിച്ചുണ്ടു കൊണ്ടുപോവാൻനിന-
 ക്കില്ലെടാ സാമന്ത്വമല്ലോമഹാജ്ഞാ!
 നില്ലെടാനിന്റെ വിനാശംവരുംഭയം
 ഞങ്ങളെതന്മുരാനായധനേശ്വരൻ
 ഞങ്ങളെക്കാവൽക്കു കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു
 എങ്ങാനുമീവക പുഷ്പം ലഭിക്കുമോ?
 ചങ്ങാതിമോഹിച്ചതെല്ലാം വൃഥാഫലം.
 കല്പവൃക്ഷങ്ങളുടെ പുഷ്പങ്ങളെക്കാളു -
 മതുകുതമാകുന്ന കൽഹാരപുഷ്പങ്ങൾ
 കെല്ലൊടു കൊണ്ടുവന്നുണ്ടാക്കി തന്മുരൻ
 എപ്പോഴുമങ്ങിതല്ലാതില്ല ചിന്തിതം
 ഒൻപതുക്രൂരം നിധിവച്ചിരിക്കുന്ന
 തന്മുരാനിപ്പോളതിലുംവിശേഷിച്ചു
 പൊന്നുപിലേറെയുണ്ടെന്നു ധരിക്കുന്നീ
 വമ്പുതുണുവാൽ കണക്കില്ല പുരുഷ.
 തന്മുരാനിപ്പോൾ ഉടുപ്പാൻകൊടുക്കുന്ന-
 തെണ്ണിയെന്നാൽ പത്തുനൂറ്റിൽകുറവില്ല,
 പൊൻപൂവുമുടാനവക്കുകൊടുക്കുന്നു-
 മമ്പതുരമ്പതും നീത്വംചിലവുണ്ടു്.

൨൦൯൦

൨൧൦൦

൨൧൧൦

അമ്മമാക്കൊക്കെയും ചെവേറെവെച്ചേറെ
 ചെമ്മേപകത്തു കൊടുക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്കു
 തിന്മാൻപുകയില വെറിലപാക്കുന്ന-
 തമ്മമാർത്തന്ന പുലത്തുന്നതെന്നറി.
 കുറവരുത്തിപ്പറത്തിറക്കീടുവാൻ
 മറുജമന്ത്രികൾ നോക്കുന്നതുകൊണ്ടു
 ചെറുറംപലിക്കയില്ലമ്മമാർഞങ്ങൾക്കു
 കൊറ്റിനുംതേപ്പാനമെല്ലാംതരുമല്ലോ.
 മോഷണംതെല്ലുണ്ടിവർക്കിന്നു ഞങ്ങളുടെ
 ഭൃഷണക്കാർ ചെന്നുമുപ്പിലേക്കേർപ്പിച്ചാൽ ൨൧൨൦
 ഏഷണിക്കാരും പലരുണ്ടവരുടെ
 ഭീഷണികൊണ്ടും ഭയമില്ല ഞങ്ങൾക്കു
 പെണ്ണിറന്നോർ ചെന്നുണർത്തിച്ചതൊന്നുമീ
 തമ്പുരാൻ കേൾക്കാതീരിക്കില്ല നിശ്ചയം
 പൊൻപൂവുകാക്കുന്ന ഞങ്ങളെവെച്ചേച്ചു
 പെണ്ണിറന്നോക്കുസംസാരമില്ലേവോ.
 കാരിയെക്കാരുണ്ടുമേനോക്കിയപ്പോൾ-
 ഞാരിയപ്പട്ടരപ്പൊന്മാർ പലരുണ്ടു്.
 കോയിമ്മമാരുണ്ടടുക്കളു കാരുണ്ടു
 നായന്മാരായുള്ള കമ്പടിക്കാരുണ്ടു്. ൨൧൩൦
 ലത്തക്കഴൽക്കാർപതിനെട്ടുപള്ളിയു-
 ണ്ണത്തമില്ലിപ്പോളുകാചുരിതന്നി-
 ലത്തന്നന്മാരുംപ്രഭുക്കളുംഭൃത്യരും
 ചത്തമേറീടുംപണിക്കരപ്പൊന്മാരും.

എന്തിന്നനേകംപറഞ്ഞിട്ടുകാരിയം
ചിന്തിച്ചുകണ്ടാലതിന്നൊത്തരാജ്യമി-
ന്നതികത്തന്നിലും ഭൂതത്തുമില്ലെന്ന
സന്തതംചൊല്ലുന്ന സർവ്വജനങ്ങളും.

ഇതവണ്ണമുള്ള കബേരൻറനാട്ടിന
നീവന്നുകേറിക്കവന്നുതടങ്ങിയാ-
ലീവന്നത്തെങ്ങിലേകനുള്ളന്നനീ
ഭാവിച്ചതൊന്നും നടക്കയില്ലേതുമേ.

൨൧൪൦

ഇക്കണ്ടെങ്ങടംക്കെജമാനനേകനും-
ണ്ടുറക്കാനിലയാറുക്ക തെല്ലുംഭയമില്ല,
ചൊൽക്കൊണ്ട രാക്ഷസൻ ശ്രോധവശനെന്ന
ദിക്കകളൊക്കെജയിച്ചൊരുപുരുഷൻ.

ശ്രോധവശനെന്നപേരുകേട്ടാൽതന്നെ
ബോധംവരും നിനക്കായാടെവിക്രമം,
വന്ധനാമങ്ങോർ കയറ്റുവരുന്നതിൻ-
മുമ്പെതെരിക്കനേപൊയ്ക്കാറുകനീ ശം!

൨൧൪൧

പൊൻപൂപറിക്കുന്ന നിന്നെപ്പിടിപെട്ട്
ചെമ്പുകിടാരത്തിലിട്ടുവറുക്കാതെ
തമ്പുരാൻതൂക്കാലിണയാണെ ഭോഷ്കല്ല
ഡംഭകാട്ടാതെനടക്കനീ ഭുമ്മതേ!

ശംഭുസഖൻറസരസ്സിലെപ്പുഷ്പം ത-
രിമ്പുപോലുംകൊണ്ടുപോവാൻ കഴിവരാ.
ഇത്തരംലോഷിച്ചുചെന്നടുത്തിട്ടുന
നകതഞ്ചരന്മാരെക്കൊണ്ടുകൊണ്ടു

താഡിച്ചതാഡിച്ച മണ്ടിച്ചമണ്ടിച്ച
 താമസിക്കാതെകയറ്റുവുകോദരൻ;
 തല്ലുകൊണ്ടീടിന കിങ്കരന്മാരുടെ
 കണ്ണുപോയീ ചിലർ കാലുപോയീ ചിലർ
 എല്ലൊടിഞ്ഞു ചിലർ പല്ലുപോയെന്നല്ല
 വല്ലാതെദേഹം വളഞ്ഞുപോയീ ചിലർ
 ക്ഷേവചെന്നങ്ങു ക്രോധവശൻതന്റെ
 കാൽക്കൽപതിച്ചുപറഞ്ഞുതൂങ്ങിനാർ:
 “വക്കാണമേരുന്നപൊണ്ണത്തടിയനാം
 ധിക്കാരിമാനഷൻപോന്നവന്നിങ്ങനെ
 ചൊൽക്കൊണ്ടകല്യാണസൗഗന്ധികളുട്ട-
 മൊക്കെപ്പറിച്ചു കരസ്ഥമാക്കിക്കൊണ്ടു
 നില്ക്കുന്നനേരത്തു ഞങ്ങൾവിരോധിച്ചു
 മുഷ്കുള്ളവനിഹ തെല്ലുണ്ടേമില്ല;
 എന്നല്ലഞങ്ങളെത്തല്ലിയോടിച്ചവൻ
 പിന്നെയുംപുഷ്പംപറിക്കുന്നകശുലൻ
 ദണ്ഡുമെടുത്തങ്ങുയത്തിപ്പിടിച്ചുകൻ
 കണ്ണുചുവത്തിക്കയറ്റുവരുന്നൊരു
 കാലനെപ്പോലെകരുത്തുള്ളവൻതന്നെ
 കാലനംകൂടെ തടുപ്പാൻവശമില്ല;
 കാവല്ലു കല്പിച്ച കിങ്കരന്മാർഞങ്ങൾ
 ധാവനംചെയ്തുപോയെന്നതേ തന്നല്ല
 മുക്കുമറിഞ്ഞിതു മുഞ്ഞിചതഞ്ഞിതു
 കാല്ക്കുമുക്കും ചിലർക്കു വന്നുപിന്നെ

൨൧൩൦

൨൧൩൦

൨൧൩൦

നാക്കുമുറിഞ്ഞുപോയ് വാക്കുപുറപ്പെടാ
ചാക്കമാത്രം പുനരാർക്കംലഭിച്ചീല.

നോക്കുന്നദിക്കിലിപ്പൊണ്ണൻ ഗദയുമായ്
പാർക്കുന്നു കൊൽവാൻവരുന്നെന്നു നോക്കുന്നു
രാക്ഷസാധിശപരാ! രാജരാജൻതന്റെ
രൂക്ഷനായുള്ളൊരു ഭൃത്യൻ മഹാബലൻ
കാൽ ക്ഷണംവൈകാതെ ചെന്നപ്പുറപ്പനെ
കാലന്തുകാക്കുവാണെന്നേമടിക്കുന്നു?”

൨൧൯൦

എന്നുള്ളകിങ്കരന്മാരുടെ വാക്കുകേ -
ടൊന്നുകയന്തു പുറപ്പെട്ടതൽക്ഷണം
വാളും പരിചയും കയ്യിലാക്കിക്കൊണ്ടു
ചീളനുചെന്നു തടുത്തു നിശാചരൻ.

“നില്ലെടാമൃഡ! നിനക്കിന്നു നമ്മുടെ
കൽഹാരപുഷ്പം കുവന്നുകാരണം
വല്ലാത്തഹംഭാവമെല്ലാം ശമിപ്പതി -
നുള്ളൊരുസംഗതി വന്നുകൂടീജള!

വിക്രമിയാകുന്ന ക്രോധവശൻപണ്ടു
ശക്തനെന്നുജയിച്ചുപലകുറി

൨൨൦൦

ദിക്കുംദികുംഭങ്ങരം തല്ലിത്തകർത്താരു
ദിക്കുകൾപത്തും ജയിച്ചുവിളങ്ങുന്ന
നക്തഞ്ചരേന്ദ്രനെപ്പേടിക്കൂടാതെനീ
മത്തനാണുനിങ്ങളധികസൗഗന്ധികം
കട്ടുകൊണ്ടോടുവാൻ ഭാവികയാലിന്നു
വെട്ടുകൊണ്ടുതകർന്നുവീടു പുകുടീടുമേ.

അഷ്ടലോകാധിപന്മാരിൽവെച്ചത്രയും
 ശ്രേയസ്സനാം വിത്തേശനാഥന്റെ പുഷ്പങ്ങൾ
 കിട്ടുമോ മൂല നിനക്കൊക്കെ ഭർമ്മതേ!
 കിട്ടാത്തതല്ലിട്ടു വെട്ടുമെന്നോക്കുനീ.
 മററുള്ള ദിക്കിൽ നടന്നുപരിചിച്ചു
 മററുള്ള വിദ്യകളെല്ലാം പ്രയോഗിച്ചു
 തെറ്റൊന്നുകീട്ടും വിരതകെട്ടിക്കൊണ്ടു
 മുററുനടക്കുന്നു കൂട്ടങ്ങളൊക്കെയും
 ഇട്ടിക്കിൽവന്നു മടങ്ങാതെത്താമി-
 ല്ലിത്രനാളുംകണ്ടുപോരുന്നതിങ്ങനെ.
 ഇന്നുവിരതഴിപ്പിക്കുന്നതൊണ്ടുഞാൻ
 ഏനോടെതിപ്പാൻ മതിയാകയില്ലനീ,
 പെട്ടെന്നുനിന്നെ ജയിച്ചിലത്തൊന്നുകി-
 ലിട്ടതല്ലെന്റെപേരല്ലനാനേനീന്റെ
 മസ്തകംവെട്ടിപ്പിളക്കുന്നതുണ്ടുഞാൻ
 ഹന്തസന്നാഹപ്രതിജ്ഞചെയ്യുന്നുഞാൻ.
 മൺകടം മംഗലി ചട്ടികലങ്ങളും
 മഞ്ജൊണ്ടുകൊട്ടിയുണ്ടാക്കും കുശവൻതാൻ
 പങ്കജസംഭവൻബ്രഹ്മാവതാനെന്നു
 സങ്കല്പമുള്ളോർ മുഴക്കുന്നുസാമ്പ്രതം
 സൃഷ്ടിക്കുമ്പോഴുള്ളതിന്നു വിരിയെന്നു
 പുഷ്ടിക്കുമേരും പ്രവൃത്തിയെന്നിങ്ങനെ
 അഷ്ടിക്കുവേണ്ടിക്കലംകൊട്ടിവില്ലെന്നു
 ചേട്ടയ്ക്കു ഹംഭാവമയ്യോ! ശിവ! ശിവ!

൨൨൧൦

൨൨൨൦

൨൨൩൦

എന്നതുപോലെജനങ്ങളെല്ലാംസമ-
മെന്ന് നിനക്കുള്ളിലുണ്ടാമഹംഭാവം
ഇക്കാലമായതുപോക്കം പിടിപ്പിപ്പ-
നിക്കണ്ട രാത്രിയെരേന്ദ്രൻ മഹാബലൻ.
അക്കനെക്കണ്ടോരു മിന്നാമ്മിനുങ്ങുപോ-
ലക്കണക്കായ്തരം നിന്റെറപരാക്രമം.

അളകാമദിരംതന്നിലിളകാതെയിരിക്കുന്ന
ഇളിബിലാസുതൻതന്റെ കളികളികളംതന്നിൽ
കിളിത്തുണ്ടായൊരുപുഷ്പമൊളിച്ചു കൊണ്ടുപോവാനാ-
യുളിച്ചുവന്നൊരുനിന്റെ തിളപ്പുപൊങ്ങിവിങ്ങുന്നു. ൨൨൪൦
വെളിച്ചെണ്ണക്കിടാരത്തിൽ വലിച്ചിടുവരുകാരെ
നിലച്ചിടിച്ചെറിക്കുള്ളിൽ ജപലിച്ചീടുന്നൊരുകോപം
കലച്ചുവില്ലതന്നായ് തൊടുത്തു ബാണമെയ്യുവോൾ
മലച്ചുവീണനീയങ്ങു മരിച്ചുപോമതല്ലെങ്കിൽ
പിടിപ്പിൻ മുഷ്ടികൾകൊണ്ടു കൊടുപ്പിൻനീങ്ങളങ്ങോടു
നടുപ്പിൻമന്ദനക്കെട്ടിയെടുപ്പിൻ മന്ദിരേചെന്നു
കടുപ്പിൻ ചോരനക്കൊന്നുകൊടുപ്പിൻ മന്നനോടിതരം
വചിച്ചുകാഴ്ചയായ് വച്ചു വണങ്ങിപ്പോരുവിൻനീങ്ങൾ”

ഇത്തരംദുഃഖാക്കരയ്ക്കു നടുങ്ങുരോ-
ടുത്തരംസതപരംചൊന്നാൻ വൃകോദരൻ: ൨൨൪൧
“മത്തരാംനിങ്ങളെ വംശംമുടിച്ചുഞാ-
നത്തരാശാവരനായ കുബേരന്റെ
പത്തനംകത്തിക്കഴിച്ചുങ്ങതിൽപ്പെട്ട
വിത്തങ്ങളെല്ലാം കരസ്ഥമാക്കീടുവൻ.

പത്തിലൊന്നുകറവുള്ള നിക്ഷേപങ്ങൾ -
 ഉദാത്തവണ്ണം ചെന്നു വേഗേനഭൂതലം
 കത്തിക്കഴിച്ചുങ്ങുടത്തുതൊന്നാശുപോ -
 യെത്തുന്നതുണ്ടുമല്ലത്തനേസന്തപരം
 പോടാ! കരാള! നിശാചര! നീ! ശരാ!
 മൃഗം രണത്തിന്നുവാടാതുന്നസമ! ൨൨൬ാ
 കൂടപ്രയോഗം തുടങ്ങുന്ന നേരത്തു
 നാടും തകർത്തുടനോടും ജള, നിന്റെ
 നാടുവെടിഞ്ഞിങ്ങു പാടുപെടും കാല-
 നോടുള്ളസംഗമം കൂടാതെപോകയില്ലോടായിലിന്നുനീ.

തന്നത്താനറിയാതെ കുന്നെക്കാൾ ബലമുള്ള
 ധന്യന്മാരെടുചെന്നു സന്നാഹം തുടർന്നാൽ
 പിന്നെത്താനറിയാതെമെന്നുനീ ധരിച്ചാലും
 മന്നിലും സുരലോകംതന്നിലും പുകഴ്ന്നൊരു
 മനവൻ വൃകോദരൻ ഞാനെന്നു ധരിച്ചാലും
 ഇന്നുള്ള വിരുതന്മാരൊന്നും നമ്മുടെനേരേ ൨൨൭൦
 നിന്നസംഗരംചെയ്തയില്ല ശക്തില്ലേതും
 അയ്യോ! രാക്ഷസാധമ! നീയ്യോ നമ്മൊടുയുദ്ധം
 ചെയ്യാമെന്നൊരു ബാണമെല്ലാന്നായ്ക്കുറപ്പെട്ടു
 അയ്യോ! ഭോഷരേ! നിങ്ങളയ്യായിരവുംകോടി
 ലക്ഷവും സ്വരൂപിച്ചിട്ടെക്കുന്മാക്കുരചന്റെ
 പക്ഷമായ്ക്കുറപ്പെട്ടു തൽക്ഷണം വരുന്നാകി-
 ലിക്ഷണമടിച്ചുഞാൻ തൽക്ഷണം മുടിച്ചിടും
 പക്ഷികൾക്കൊരുപോലെ ഭക്ഷിപ്പാൻവകയാക്കും."

ഒൻ

ഇതഥംപറഞ്ഞു ഗദകൊണ്ടു വേഗേന
യുദ്ധംതുടങ്ങി മടങ്ങാതെ പാണ്ഡവൻ
നകതഞ്ചരന്മാരുമത്യന്തകോപേന
യുക്തമായ് ഘോരപ്രയോഗം തുടങ്ങിനാർ
രക്ഷമാംവണ്ണം കയത്തുവരുന്നൊരു
യക്ഷലക്ഷ്യത്തെയും തൽക്ഷണം മാരുതി
ക്ഷിപ്രം ഗദകൊണ്ടു താഡിച്ചുമണ്ടിച്ചു
പുഷ്പങ്ങളെല്ലാമുത്തു സ്വരൂപിച്ചു
കെട്ടിത്തലയിലെടുത്തു പുറപ്പെട്ടു
പെട്ടെന്നുചെന്നു കവീന്ദ്രനെവന്ദിച്ചു.

൨൨൮൦

ഗന്ധവാഹാത്മജൻ മോദേനസാദരം
ഗന്ധമാടനാർണ്യേനപോയ് ചെന്നടൻ
തത്രവടിവോടു വായുസുതൻധമ് -
പുത്രരേയും ഭാര്യതന്നെയും കണ്ടുടൻ
സന്തുഷ്ടനായ് നിന്നു വന്ദിച്ചുജ്യേഷ്ഠനെ
ചന്തമേറുന്നല്ല പുഷ്പങ്ങളൊക്കവേ
ഭ്രൂപദിതന്നുടെ കയ്യിൽകൊടുത്തിതു
ഭൂപതിനന്ദനൻ ഭൂപൻ മഹാരഥൻ,
ഇങ്ങനെ കല്യാണസൗഗന്ധികാപ്പണം
മംഗളം ചാരുകല്യാണം ശ്രഭം ശ്രഭം.

൨൨൯൦

കല്യാണസൗഗന്ധികം
ശീതങ്കൻ തുളുൽ സമാപ്തം.

കല്യാണസൗഗന്ധികം

വ്യാഖ്യാനം.

കല്യാണസൗഗന്ധികം=കല്യാണവണ്ണത്തിലുള്ള സൗഗന്ധികം. അല്ലെങ്കിൽ കല്യാണത്തെ ചെയ്യുന്ന സൗഗന്ധികം. കല്യാണത്തിന് സ്വപ്നം എന്നും മംഗളം എന്നും അർത്ഥം. കല്യാണസൗഗന്ധികത്തെ സംബന്ധിച്ചുഴുതിയതിനാൽ 'കല്യാണസൗഗന്ധിക'മെന്ന് പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിന് പേർ ലഭിച്ചു.

൧—൧൦. കലഗീരി=കലപർവ്വതം. ഹിമവാൻ, മാലുവാൻ മുതലായ പർവ്വതങ്ങളെപ്പോലെ പുരാണപ്രസിദ്ധമായ ഒരു പർവ്വതം. ഉമാകാന്തൻ=ശ്രീപരമേശ്വരൻ. മലർമകൾ=ശ്രീപാർവ്വതി. ഉലക്=ലോകം. ആശുബ്ബലൻ—ആശുബ്ബലൻ എന്ന് പാഠഭേദം. കലപം=കുളികം.

൧൧—൨൦. കലയേഹം നമസ്കാരം=ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നു. ഹരിഹരസുതൻ=ശാസ്താവ്. വാക്കോർ നദീപുരം=അമ്പലപ്പുഴ. അംബരപ്പുഴ എന്ന പദത്തിൽ നിന്ന് 'അമ്പലപ്പുഴ' ഉണ്ടായി എന്ന് സങ്കല്പം. ചെമ്പകനാട്ട്=ചെമ്പകശ്ശേരി. ദേവനാരായണസ്വാമി=ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവ്.

൨൧—൩൦. നന്ദികാരണ്യം=നന്ദിക്കാട്ട് എന്ന വീട്. അമ്പലപ്പുഴതാലൂക്കിൽ തകഴിപകുതിയിൽ കണ്ട കുരിമുറിയിൽ നന്ദിക്കാട്ട് എന്നൊരു വീട് ഇപ്പോഴു

മുണ്ടു്. അവിടത്തെ ഉണ്ണിരവി (ബാലരവി) കുറുപ്പു് നമ്പ്യാരുടെ ഒരു ഗുരുവായിരുന്നു.

നൂറു - ൭൦. അംഭോജനാളം=താമരത്തണ്ടു്. ഉന്മിയതിൽ പൊരുൾ എന്ന് പാറഭേദം. ഉന്മീലിതം=വികസിതം. പൊരുൾ=സാരം, അർത്ഥവും പത്തുരണ്ടിൽ പെരുക്കീട്ടു്=ആയിരമാക്കീട്ടു്. പഞ്ചാക്ഷരം=നമസ്തിവായ എന്ന് അഞ്ചരങ്ങളുള്ളക്കീയമന്ത്രം. സന്താനവേദപ്പൊരുൾ=സന്താനവൃക്ഷമാകുന്ന വേദപ്പൊരുൾ. (ആഗ്രഹിക്കുന്ന എല്ലാക്കാര്യങ്ങളും സാധിച്ചുകൊടുക്കുന്ന വേദസാരം.) ആയിരം ഭള്ളങ്ങളുള്ള താമരയിൽ ശിവനും പാർവ്വതിയും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു എന്ന് കവി സൂചിപ്പിക്കുന്നു. താമരസാക്ഷന്റെ=വിഷ്ണുവിന്റെ. മെത്തേടെ=അനന്തന്റെ. താഴത്തു താങ്ങിക്കിടക്കുന്നവനെ=ആദികുൽമത്തെ. ഭൂമി ആദിശേഷന്റെ ഫലങ്ങളിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുവെന്നും, കൂൽമം ആദിശേഷനെ ചുമക്കുന്നുവെന്നും ഗജമസ്തകത്തിൽ ആദികുൽമം ഇരിക്കുന്നുവെന്നും പുരാണസങ്കല്പം. ചുമക്കുന്ന വന്ധന്റെ കൊമ്പന്റെ=ചുമക്കുന്നവനായ കൊമ്പന്റെ (ഗണപതിയുടെ). കൊമ്പൊന്നൊടിച്ചോന്റെ=സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ സുബ്രഹ്മണ്യൻ ഗണപതിയുടെ ഒരു കൊമ്പൊടിച്ചുള്ളത്തുവെന്നുള്ള പുരാണകഥയെ സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

൭൦—൮൦. ചേട്ടനെ (ഗണപതിയെ) ചേടിച്ചു നാട്ടിനുപോയോന്റെ=കബേരന്റെ ചാട്ടിന്റെ=തേരിന്റെ (പുഷ്പകവിമാനത്തിന്റെ) കോട്ടം തിമിപ്പവന്റെ=രാവ

ണൻറെ. (പുഷ്പകവിമാനം രാവണൻ അപഹരിച്ചുവല്ലോ) ഉണ്ണിക്കുഴുത്ത്=ഉണ്ണിയുടെ കഴുത്ത് അറുത്തവൻ (ഹന്തമാൻ) രാവണൻറെ പുത്രനായ അക്ഷികമാർജ്ജന ഹന്തമാൻ വധിച്ചുവെന്ന് രാമായണം. ഈ കഥയിൽ ഹന്തമാൻ ഒരു പ്രധാന ഭാഗം വഹിക്കുന്നതിനാൽ കഥാ രംഭത്തിൽ കവി ഹന്തമാൻറെ അനുഗ്രഹത്തെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. കാർദ്ദകിൽ വണ്ണൻ=കൃഷ്ണൻ. കല്യാണഭാവേന=സന്തോഷത്തോടുകൂടി.

൮൧--൯൦. കിഞ്ചിൽ=കറച്ചു. കമിക്കാം=പറയാം.

൯൧--൧൦൦. മന്ദാകിനീ=സപ്തംഗം. ഭഗീരഥൻ പരമശിവനെ തപസ്സുചെയ്ത ഭേദഗംഗയെ ഭൂമിയിൽ കൊണ്ടുവന്നുവെന്നുള്ള പുരാണകഥ. മഞ്ജനംവെയുന്നു=മുങ്ങുന്നു. തപ്പണം=പിതൃപൂജ. ഗഞ്ജനംവെയുന്നു=അലരുന്നു. മഹിതച=ഭൂമിയിൽ.

൧൦൧--൧൧൦. ദുർജ്ജനം=വീണയാളുകൾ. വഞ്ചിച്ചു=ഉപേക്ഷിച്ചു. യുധിഷ്ഠിരൻ=ഭീമൻ. മകമാർമരഹി=സ്രീകളിൽവെച്ചു ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠനായിട്ടുള്ളവർ. മാദ്രി സുതന്മാർ=നകലസാദവന്മാർ. ഗന്ധഭീപപ്രസംസഞ്ചാരിണി=ആനയെപ്പോലെ പ്രശംസിച്ചും മന്ദമായും നടക്കുന്നവർ; സന്ദരി എന്നർത്ഥം.

൧൧൧--൧൨൦. കാഞ്ചനാഭം=സപ്തത്തിനു തുല്യം. കാന്താ=ഭക്താവേ. തന്ദാർ=പുഷ്പം. മധു=ദേവൻ. കുതുഹലം=സന്തോഷത്തോടുകൂടി.

മറുപ—മന്ദം. കണ്ടിവാർകേൾമാർ=സന്ദർശ്യ
മുള്ള സ്ത്രീകൾ. കനിവ്=ദയവ്. ശൈലക്കുൾ=പർവ്വത
ങ്ങൾ. കണ്ടകം=മുള്ള.

മന്ദം—മന്ദം. ഉത്തരാശ്വമുഖം=വടക്കുകിഴക്ക്.
സമീരസുതം=വായുപുത്രൻ (ഭീമൻ). ജളൻ=മറയൻ.

മറുപ—മന്ദം. പശ്യം=ഇഷ്ടം. തന്മാനിനി=
അവന്റെ ഭാര്യ വൈദേഹി=സീത.

മന്ദം—മന്ദം. വാമാക്ഷി=സുന്ദരി.

മറുപ—മന്ദം. ഭൂപതേനിനി=പാഞ്ചാലി. സ
പതി=വേഗം. ശുകവാണി=കിളിമൊഴി. മണി=രത്നം.
ധരണി=ഭൂമി. ഭാനവന്മാർ=അസുരന്മാർ. നരന്മാർ=മനു
ഷ്യർ. പന്നഗം=സപ്പ. ചരന്മാർ=ചാരന്മാർ; സഞ്ച
രിക്കുന്നവർ എന്നും:

മന്ദം—മന്ദം. മദ്യം=മദ്യം. താഡ
നം=അടി. വൈരിവൃന്ദം=ശത്രുസമൂഹം. കുഭീപാകം=
കുഭീപാകം എന്ന നരകം. ഇതഥം=ഇപ്രകാരം. ഉന്മാ
നം=മദ്യം. അഗ്രഭാഗം=മുമ്പിൽ. നിഗ്രഹാ
നഗ്രാഹാധിപതി=കൊല്ലുന്നതിനും രക്ഷിക്കുന്നതിനും അ
ധികാരമുള്ള.

മന്ദം—മന്ദം. വിപ്രലോകം=ബ്രാഹ്മണസമൂഹം.
വിഗ്രഹശക്തൻ=വളരെ ബലത്തോടുകൂടിയ (ബലം
മുതലിക്കരിച്ച) വ്യഗ്രതാഹീനം=ദൈവ്യമായി. ഉഗ്രമാം
കാനനം=വൻകാട്. നക്ഷത്രമാർഗ്ഗം=ആകാശം. ലക്ഷ്യ
കോട്ടർബ്ബം ലക്ഷ്യകോട്ടർബ്ബം എന്ന തിരുത്തി വാ

യിക്കണം. അർദ്ധഭംഗം=മധ്യഭംഗം. (അനേകകോടി കൂടിയ ഒരു സംഖ്യ) ധൂളി=എണ്ണമില്ലാതെ, പരമാർത്ഥം=അസംഖ്യം. താലംകരിയ്ക്കുന്നു. താലംകരിയ്ക്കൽ=പച്ചിലമരം നകതാലംകരിയ്ക്കൽ.

൨൧൧-൨൨൦. സാലംകരിയ്ക്കൽ. രാജാലംകരിയ്ക്കൽ. ധീനാലംകരിയ്ക്കൽ=ഇതല്ലാത്തതല്ല. അയ്യം നംകരിയ്ക്കൽ. കേസരംകരിയ്ക്കൽ. പലാശംകരിയ്ക്കൽ. നീലംകരിയ്ക്കൽ. സലംകരിയ്ക്കൽ. വയ്യംകരിയ്ക്കൽ. കാരാശംകരിയ്ക്കൽ. ചൂതംകരിയ്ക്കൽ. പനസംകരിയ്ക്കൽ. മാതാലംകരിയ്ക്കൽ. മാതാലംകരിയ്ക്കൽ. പുന്നാശംകരിയ്ക്കൽ. പ്രിയാലംകരിയ്ക്കൽ. ബലംകരിയ്ക്കൽ. അശ്വതംകരിയ്ക്കൽ. കപിതംകരിയ്ക്കൽ.

൨൨൧-൨൩൦. തിലകംകരിയ്ക്കൽ. കൃതാലംകരിയ്ക്കൽ. മന്ദാലംകരിയ്ക്കൽ. കന്ദംകരിയ്ക്കൽ. (കന്തിരിക്കം) കരണ്ഡ (ക)=പൊക്കരിയ്ക്കൽ (പൊക്കരിയ്ക്കൽ) ഷണ്ഡംകരിയ്ക്കൽ. കന്ദാലംകരിയ്ക്കൽ. തിന്തിരിയ്ക്കൽ. വംശാലംകരിയ്ക്കൽ. ലതംകരിയ്ക്കൽ. ജംബൂകംകരിയ്ക്കൽ. കടമ്പംകരിയ്ക്കൽ. ശിശുപാലംകരിയ്ക്കൽ. താമരംകരിയ്ക്കൽ. തുഞ്ചംകരിയ്ക്കൽ. നീലംകരിയ്ക്കൽ.

൨൩൧-൨൪൦. മാലതികംകരിയ്ക്കൽ. ഗോമുഖംകരിയ്ക്കൽ.

൨൪൧-൨൫൦. ഗജംകരിയ്ക്കൽ. പലായനംകരിയ്ക്കൽ.

നഗ്ന-രഹി. ഉത്തുംഗശ്രോത്രങ്ങൾ=വളരെ പൊക്കമുള്ള കൊടുമുടികൾ. കലാപം=ക്രൂരം. നക്രം=മുതല. രസ്യം=ചാരം. ചേതസി=മനസ്സിൽ.

രഹി-രഹി. കപചിൽ=കുരിശുള്ള. വാതവേഗങ്ങൾ=കാറ്റിനെപ്പോലെ വേഗമുള്ളവ. മാതംഗപുഡം=ആവശ്യം. തായത്തിലെത്തി=തക്കനോക്കി. പാടനാചെയ്ത്=അടിച്ചു.

നഗ്ന-നഗ്ന. ഗുജാഹമലം=കുന്നിക്കര. കണ്ടരം=ആന. കാളത്തടം=മസ്തകം. അഞ്ചുസം=വേഗത്തിൽ സംജാതം=ഉണ്ടായ. മായുരവിത്തരം=മയിൽപീലി.

നഗ്ന-നഗ്ന. കണ്ണെ=കഴുത്തിൽ. ഘണഘണ സംഘോഷം=മണികിലുങ്ങുന്ന ശബ്ദം.

നഗ്ന-നഗ്ന. കക്കടം=കോഴി.

നഗ്ന-നഗ്ന. വക്കാനം=വഴക്കം. ഉത്തർദ്ധായായ്=ഉത്തർദ്ധമായി എന്നു തിരുത്തിവായിക്കണം; അവസാനമായി (ഇല്ലാതായി)

നഗ്ന-നഗ്ന. കൊറ്റിൻ=ആഹാരത്തിൻ.

നഗ്ന-നഗ്ന. ഗുളം=ശക്കര.

നഗ്ന-നഗ്ന. ഭൂസുരന്മാർ=ബ്രാഹ്മണർ.

നഗ്ന-നഗ്ന. കരളികൾ=ആനകൾ. വനചരൻ=കാട്ടാളൻ.

നഗ്ന-നഗ്ന. മാരി=മഴ. മാരുതനുടെ സുതൻ=ജീമൻ. അഖിലം=എല്ലാം. ഡധിതി=പെട്ടെന്ന്.

നഗ്ന-നഗ്ന. കടുതാകിനം=വലുതായ.

നഗ്ന-നഗ്ന. അടവി=വനം. തരുക്കൾ=വൃക്ഷ

ജരം. പൊറുക്കരുത് = സഹിക്കാൻ പാടില്ല. ഉലകക
 കെട്ടം = എട്ടു ദിക്കും. ഉഷതമതി = ഗർവാടുക്കിയവൻ.

രമെ-രവം. ജായാ=ഭായു. സാഗരം=സമുദ്രം.
 ജായാപുത്രമിതുകുട്രാദികളായ സാഗരം=സംസാരസ
 മുദ്രം. ഗംഗാതോയം=ഗംഗാജലം, തോയജനയനൻ=വി
 ഷ്ണു. കായം=ശരീരം. മകനൻ=ശ്രീകൃഷ്ണൻ.

രവു-രൻ. കാമിനി=സ്ത്രീ. പാദാഭോജം=പാ
 ദമാകുന്ന താമര. ധീരന്മാർ=ബലിമാന്മാർ. വല്ലീഗ
 ഫങ്ങൾ=വജ്ജിക്കളികൾ. സല്ലീലം=കേളി. മല്ലാഷി=
 സുന്ദരി. സല്ലാപം=സംഭാഷണം. ഫല്ലോഫലം=ആ
 ഫ്ലാദം.

രൻ-രം. കല്ലോലം=തിരമാല. കൺമുനത്തെ
 ല്ലം=കടാക്ഷം. മല്ലായുധൻ=കാമദേവൻ. രുഴ=ഭുജം.
 ധമ്മില്ലം=തലമുടിക്കെട്ട്. മല്ലികാ=മല്ല. അധരം=
 ചുണ്ട. ജംഭാമി=ഭേദവേഗൻ. ധംഭം=അഹങ്കാരം.
 കവകംഭം=കടാപോലെയുള്ള മല. ജംഭാമിപുത്രന്റെ=
 അജ്ജനന്റെ. മയിൽപിറന്നവൻ=ജ്യേഷ്ഠൻ.

രമ-രവം. വൃകോദരൻ=ഭീമൻ: വിലോക
 നംചെയ്തം=കണ്ടു: ആധിത്യകം=മുക്തപരപ്പ്: ശ്വാ
 മളം=ഇരുണ്ടനിറമുള്ള: കളി=വാഴ: കപിവരൻ=
 കപിശ്രേഷ്ഠൻ:

രവം-രവം. ബാല നിവൻ=ജുകാരൻ: ആലോ
 കനംചെയ്തം=കണ്ടു. കാലാത്മജാനജൻ=ധർമ്മപുത്രന്റെ
 അനുജൻ

തമിഴ്-തമിഴ്, ദനുജൻ=രാക്ഷസൻ
 തമിഴ്-തമിഴ്, ശയിച്ചു=കിടന്നു
 തമിഴ്-തമിഴ്, കണ്ണീരവം=സീമം, പലതി=

വഴി

തമിഴ്-തമിഴ്; ദണ്ഡം=രോഗം
 തമിഴ്-തമിഴ്; പഞ്ചബാണാത്തി=കാമാത്തി;
 തമിഴ്-തമിഴ്; സുരോധനൻ=ദുര്യോധനൻ;
 തമിഴ്-തമിഴ്; രക്ഷസ്സു=രാക്ഷസൻ, കാലന്തർ=
 കാലപ്പുരി.

തമിഴ്-തമിഴ്, നിശാചരൻ=രാക്ഷസൻ, നിർമ്മു
 ലനം=നാശം.

തമിഴ്-തമിഴ്, താഡിച്ചു-അടിച്ചു.

തമിഴ്-തമിഴ്, ചാലപങ്ങരം-പാലപങ്ങരം എന്ന
 തിരുത്തി വായിക്കണം

തമിഴ്-തമിഴ്, തൂവിക്കുമ്പാറം-കേരളമ്പാറം.
 വന്നി-അഗ്നി

തമിഴ്-തമിഴ്, പുല്ലാഗ്രം=വാലിന്റെ അറ്റം.
 തരിമ്പില്ല=ഒട്ടുമില്ല.

തമിഴ്-തമിഴ്, ഉൽക്കോദോപം-വലിയ അമ്മ
 കാരം.

തമിഴ്-തമിഴ്, വൈദഗ്ദ്ധ്യം-സാമത്വം

തമിഴ്-തമിഴ്, പംക്തികണ്ഠൻ-ദശമൻ

തമിഴ്-തമിഴ്, പങ്കേരുമാക്കി-സുന്ദരി

തമിഴ്-തമിഴ്, ഗണ്ഡസ്ഥലങ്ങൾ-കവിരുത്തങ്ങൾ

വന്നു-വരും. പൂവംഗം-കരണം. മക്ഷിക=തേ
നീച്ച. ധവളം-പെട്ടത്തു്. ഹിമാചലം=ഹിമാലയം
കിടാരം=തൊട്ടി

വചന-വചനം. ശരീകല=ചന്ദ്രക്കല. സഭ=ജട.
പ്രഹൃതരം=വളരെ വലിയ. ഉരുതരം=വളരെ വലുതു്.
ഉദരം=വയറു്

വചന-വചനം. ശരീധരം=ചന്ദ്രൻ. അംബുധി=
സമുദ്രം

വചന-വചനം. ലക്ഷ്മണപുത്രജൻ=രാമൻ
വചന-വചനം. പാടലസുവദനൻ=രക്തനിറത്തി
ലുള്ള മുഖത്തോടുകൂടിയവൻ.

വചന-വചനം. മുഖാവു്=ശിരസ്സ്. മാന്താഡൻ=
സൂര്യൻ

വചന-വചനം. ആമോദം=സന്തോഷം

വചന-വചനം. ഭാഗ്യാവരാജൻ=പാശുരാജൻ

വചന-വചനം. സൈമിത്രി=ലക്ഷ്മണൻ. പാദുകം=

ചെരിപ്പു്

വചന-വചനം. ദലനം=ചെത്തു്=ചിളൻ

വചന-വചനം. ദശഗ്രീവൻ=രാവണൻ

വചന-വചനം. സായകം=ശരം. അഞ്ചു്കോൻ=

ദേവേന്ദ്രൻ.

വചന-വചനം. മഖം=താമര

വചന-വചനം. പുഷ്പരണി=താമരപ്പൊയ്ക്ക.

വചന-വചനം. ഭൂഗംഗ=വണ്ടു്. സരസിരഹം=

താമര.

൨൦൬൧, ഐക്യരാഷ്ട്രം=നാൽക്കൊമ്പനാണ
 ൨൧൫൦-൨൧൬൦, ശക്തിസഖൻ=കുഞ്ചരൻ
 ൨൨൦൦-൨൨൧൦, ദിക്ഷദീപ്തി=അയ്യപ്പിറ്റജ്ജ്ഞാപം.
 ഇളംബിള-കുഞ്ചരന്റെ മാരാവിന്റെ പേര്.
 ൨൨൧൧-൨൨൨൦, സംഗരം-യുദ്ധം.

